

Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Θέμα: ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΣΤΡΑΤΟΥΔΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
A. M. : 6329

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.

- 1. Η ανάγκη νομοθέτησης των εταιρειών.....3-5
- 1.1 Η κατάσταση στη χώρα μας.....5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.

- 2. Ο όρος του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.....6
- 2.1. Σχέδιο λογαριασμών.....6-11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.

- 3.1. Αποσβέσεις παγίων: έννοια-συντελεστές-ορισμοί-εξαιρετικές περιπτώσεις.....12-15
- 3.2. Ανάπτυξη λογαριασμών αποσβέσεων.....16-20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

- 4.Μέθοδοι αποσβέσεων.....21
- 4.1.Μέθοδος της σταθερής απόσβεσης.....22-24
- 4.2.Μέθοδος της φθίνουσας απόσβεσης.....24-27
- 4.3.Μέθοδος της λειτουργικής αποσβέσεως.....27-28
- 4.4.Μέθοδος της ελεύθερης καμπύλης.....29
- 4.5.Μέθοδος της παλινδρομούσας απόσβεσης.....29
- 4.6 Μέθοδος της αποτιμήσεως.....29-30
- Συμπέρασμα.....30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.

- 5.Τρόπος και σκοπός διενέργειας αποσβέσεων.....31
- 5.1 Λογιστικές εγγραφές επί των αποσβέσεων.....31-33
- 5.2.εμφάνιση των αποσβέσεων στον ισολογισμό.....34-37
- 5.3.μετατροπή έμμεσων αποσβέσεων σε άμεσες.....38-40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.

6.Προεδρικό διάταγμα 299/2003.....41-98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.

**7. Ερμηνεία και παροχή οδηγιών για την ορθή εφαρμογή του Π/Δ
299/2003.....99-125**

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ.....126-140

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.

8.1.Μητρώο ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων....141-142

8.2.Ενδεικτικό υπόδειγμα μητρώου παγίων.....143

8.3.Αποστολή των αποσβέσεων.....144

Ενδεικτική βιβλιογραφία.....145

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

Η ανάγκη νομοθέτησης των εταιρειών

Η βιομηχανική επανάσταση, που εμφανίστηκε στις αρχές του 19ου αιώνα, είχε ανάγκη μεγάλων κεφαλαίων. Αυτό οδήγησε εξελικτικά στην δημιουργία του θεσμού των Ανωνύμων Εταιρειών, δηλαδή στην δημιουργία των μεγάλων επιχειρήσεων, οι οποίες αντλούσαν τα μεγάλα κεφάλαιά τους από το κοινωνικό σύνολο (ανώνυμο πλήθος μετόχων, ομολογιούχων και αποταμιευτών μέσω των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων).

Η ανάπτυξη του θεσμού των Ανωνύμων Εταιριών ήταν αλματώδης, παράλληλα όμως εμφανίστηκαν και καταχρήσεις, οι οποίες οφείλονταν στην κακή διαχείριση των κεφαλαίων που τους είχατε εμπιστευτεί το κοινωνικό σύνολο.

Έτσι επιτακτική ανέκυψε η ανάγκη της εποπτείας από το κράτος της δραστηριότητας των Α.Ε. καθώς και της οργανώσεως ελέγχου επί της οικονομικής διαχείρισης τους δια της θεσμοθέτησης ειδικού οργάνου.

Αμέσως όμως έγινε αντιληπτό ότι, για να είναι εφικτή η άσκηση της εποπτείας και η διενέργεια του ελέγχου, έπρεπε προηγούμενα να ληφθούν νομοθετικά μέτρα για την λογιστική απεικόνιση της δραστηριότητας των Α.Ε.

Έτσι περί του το τέλος του 19ου αιώνα πολλές χώρες άρχισαν να λαμβάνουν νομοθετικά μέτρα, σχετικά με τον τρόπο κατάρτισης και το περιεχόμενο του ισολογισμού των ανωνύμων εταιρειών.

Σταδιακά η μία μετά την άλλη οι προηγμένες χώρες άρχισαν να περιλαμβάνουν στις εμπορικές τους νομοθεσίες και κατά κανόνα στις νομοθεσίες τους περί ανωνύμων εταιρειών, σχετικές διατάξεις για την διενέργεια της απογραφής, την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και γενικούς κανόνες για την κατάρτιση του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσεως.

Αρκετές χώρες περιέλαβαν στις νομοθεσίες τους και υποδείγματα ισολογισμού, ενώ άλλες καθόρισαν τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατ ελάχιστο όριο, πρέπει να καταχωρούνται στον ισολογισμό με ιδιαίτερους λογαριασμούς.

Με την λήψη των νομοθετικών αυτών μέτρων, κάθε χώρα αποσκοπούσε να πετύχει, να καταρτίζονται οι επιχειρήσεις τις ειλικρινείς, αληθείς, σαφείς και ομοιόμορφους ισολογισμούς και λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως.

Στην Ελλάδα μέχρι το έτος 1918 ίσχυαν οι πενιχρές διατάξεις του Ναπολεόντειου Εμπορικού Κώδικα του 1807. Ο κώδικας αυτός ισχύει μέχρι σήμερα όχι βέβαια με την αρχική του μορφή, αλλά όπως έχει διαμορφωθεί μετά από πλήθος αλλαγών, τροποποιήσεων και συμπληρώσεων .

Ο κώδικας αυτός περιλαμβάνει 11 άρθρα για τις ανώνυμες εταιρείες :
(τα υπ' αριθμό 29-37 , 40 και 45) , το καθένα από τα οποία αποτελείται από 1 – 4 στίχους .

Στα άρθρα αυτά δεν αναφέρεται τίποτα απολύτως περί ισολογισμού και απογραφής .
Οι μοναδικές σχετικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στον κώδικα αυτό, είναι οι διατάξεις των άρθρων 8 και 9 .

Αυτή ήταν κατάσταση στην Ελλάδα όταν, κατά το τέλος του 19ου αιώνα άρχισαν στις διάφορες χώρες να λαμβάνονται τα νομοθετικά μέτρα που προαναφέραμε.

Η Ελλάδα ακολούθησε αργότερα τις άλλες χώρες.
Έτσι το έτος 1918, με το Ν.1348 θεσπίστηκαν για πρώτη φορά διατάξεις περί της καταρτίσεως και του περιεχομένου του ισολογισμού των ανωνύμων εταιρειών .

Αξιοσημείωτο είναι ότι, το μισό σχεδόν κείμενο του νόμου αυτού, που αποτελείται από 18 άρθρα, καταλαμβάνεται από τις διατάξεις περί ισολογισμού, οι οποίες το έτος 1920, περιλήφθησαν σχεδόν αυτούσιες στο νόμο 2190 που ψηφίστηκε αυτό ίσχυσαν για 42 ολόκληρα χρόνια, δηλαδή μέχρι το έτος 1962, μέσα στο οποίο τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το Ν.Δ 4237 , οι διατάξεις του οποίου ίσχυσαν μέχρι 31/12/1986 .

Είναι τα άρθρα 42 α , 42 β , 42 γ , 42 δ και 43 του κωδικοποιημένου Ν.2190/1920 (η κωδικοποίηση έγινε το 1963 με το Β.Δ 174).
Οι διατάξεις αυτές (του κωδικού Ν.2190/1920) αντικαταστάθηκαν όλες, με τις σύγχρονες διατάξεις της 4ης (78/660 ΕΟΚ) οδηγίας της ΕΟΚ . Η αντικατάσταση έγινε με το Π.Δ .409/1986 που ισχύει από 01/01/1987 .

Αποδείχτηκε όμως σύντομα, ότι με την θέσπιση κανόνων αναφερόμενων μόνο στο περιεχόμενο του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως , δεν επιτυγχάνεται η κατάρτιση ειλικρινών, αληθών και ομοιόμορφων ισολογισμών , γιατί κατά την επεξεργασία των αριθμητικών μεγεθών των περιουσιακών στοιχείων, για την καταχώρησή τους στον ισολογισμό και για τον προσδιορισμό των

αποτελεσμάτων, παρεμβάινει το υποκειμενικό στοιχείο και η αυθαιρεσία, με συνέπεια οι σχετικοί κανόνες να μην εφαρμόζονται ομοιόμορφα, έτσι ώστε να μη δύναται να γίνει λόγος ότι με τους κανόνες αυτούς επετεύχθητε κάποια ικανοποιητική τυποποίηση των ισολογισμών και των αποτελεσμάτων χρήσεως.

1.1 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Ποία ήταν μέχρι 31/12/1986 η κατάσταση στην χώρα μας, ιδίως στις εταιρείες που δεν ελέγχονταν από το Σώμα των Ορκωτών Λογιστών, δύναται να αποδοθεί με δύο λέξεις : **αχαλίνωτη αναρχία , πραγματικό χάος.**

Η τότε κατάσταση με την σημερινή διαφέρει όσο μια κατασκότεινη χειμωνιάτικη νύχτα με μια ηλιόλουστη ανοιξιάτικη ημέρα.

Κατανοήθηκε δηλαδή ότι για την κατάρτιση ειδικρινών, αληθών και ομοιόμορφων ισολογισμών και λογαριασμών αποτελεσμάτων χρήσεως δεν είναι αρκετοί οι κανόνες περί κατάρτισέως τους, αλλά απαιτείται η θέσπιση κανόνων περί του περιεχομένου, του τρόπου λειτουργίας κλπ. , των τηρουμένων λογαριασμών, από τους οποίους πηγάζει ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελέσματα χρήσεως.

Απαιτείται δηλαδή η τυποποίηση ολόκληρης της λογιστικής εργασίας η τυποποίηση της λογιστικής απεικόνισης και παρακολούθησης της όλης δράσης της οικονομικής μονάδας.

Περά από αυτό έγινε αντιληπτό ότι με την τυποποίηση αυτή εξασφαλίζεται και η δημιουργία ενιαίων πηγών αντλήσεως αληθινού, ομοιόμορφου και συγκρίσιμου πληροφοριακού υλικού, πολύτιμου για την ίδια οικονομική μονάδα, για τον κλάδο στον οποίον ανήκει, καθώς και για τον προγραμματισμό της οικονομίας της χώρας (κατάρτιση εθνικών λογαριασμών και εθνικής στατιστικής, προγραμματισμός της οικονομικής ανάπτυξης, της πολιτικής χρηματοδότησης, τιμών αμοιβών κλπ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Ο όρος του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Πρέπει να τονιστεί ότι ο όρος « Γενικό Λογιστικό Σχέδιο» είναι πολύ στενός και δεν δύναται να θεωρηθεί επιτυχής, γιατί με το Λογιστικό Σχέδιο δεν ρυθμίζονται μόνο θέματα καθαρώς Λογιστικά με την περιορισμένη έννοια της λέξης, αλλά λύνονται ζητήματα ιδιαίτερης οικονομικής σημασίας όπως π.χ. ο τρόπος, η έκταση κ.λπ. της διενέργειας αποσβέσεων, του σχηματισμού προβλέψεων και αποθεματικών, ενιαίος τρόπος αποτίμησης αποθεμάτων, ομοιόμορφη σύνθεση κόστους παραγωγής, γενικά αλλά και κατά κλάδους. Καθιέρωση ακριβούς και ομοιομορφης οικονομικής ορολογίας κ.λπ.

Ένα πλήρες και επιστημονικά θεμελιωμένο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής βασικά :

2.1 ΣΧΕΔΙΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Τρόπος αναπτύξεως των λογαριασμών

1. Δεκαδικό σύστημα λογαριασμών .

Στο παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνεται το Σχέδιο Λογαριασμών του Γ.Λ.Σ κατά τρόπο συνοπτικό, ώστε να είναι εύχρηστο στα λογιστήρια όλων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το εν λόγω Σχέδιο Λογαριασμών στηρίζεται στο γνωστό δεκαδικό σύστημα ταξινόμησης των λογαριασμών. Περιλαμβάνει δέκα ομάδες πρωτοβάθμιων λογαριασμών και κάθε ομάδα αναπτύσσεται σε δέκα δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.

Άρα, οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί δεν μπορούν να υπερβούν τους εκατό συνολικά. Ο περιορισμός αυτός φαίνεται να αποτελεί μειονέκτημα, αλλά στην πραγματικότητα συντελεί στην αποφυγή της υπερβολικής αναπτύξεως και διασποράς των λογαριασμών, που δυσκολεύουν σε τελευταία ανάλυση τη χρήση του λογιστικού σχεδίου και τη συγκέντρωση και παρουσίαση των λογιστικών και στατιστικών πληροφοριών.

2. Ανάπτυξη πρωτοβάθμιου λογαριασμού σε δευτεροβάθμιους .

Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναπτύσσεται σε εκατό δευτεροβάθμιους που δεν είναι, βέβαια, όλοι συμπληρωμένοι. Στο Σχέδιο Λογαριασμών, οι δευτεροβάθμιοι των οποίων η αρίθμηση λήγει από 00 μέχρι 89 συμπληρώνεται μόνο νομοθετικά. Και τούτο για να επιτυγχάνεται η βασική αρχή της ομοιομορφίας. Η επιχείρηση μπορεί να δημιουργήσει ορισμένους δικούς της δευτεροβάθμιους λογαριασμούς, σύμφωνα με τις ανάγκες της, τους οποίους, όμως, πρέπει να εντάξει

στους τελευταίους δέκα (αρίθμηση 90-99) και μόνο όπου υπάρχουν κενές θέσεις.

Οι δευτεροβάθμιοι όλων των πρωτοβάθμιων λογαριασμών της δεύτερης ομάδας (Αποθέματα) αναπτύσσονται ελεύθερα κατά τις ανάγκες κάθε επιχειρήσεως.

Η ίδια ευχέρεια υπάρχει για τους δευτεροβάθμιους του λογαριασμού 52, που αυτοί αναπτύσσονται κατά τράπεζα, πιστωτικό οργανισμό κλπ.

3. Ανάπτυξη δευτεροβάθμιου λογαριασμού σε τριτοβάθμιους .

Από το Γ.Λ.Σ. παρέχεται η δυνατότητα όπως κάθε δευτεροβάθμιος λογαριασμός αναπτύσσεται σε 100 ή 1.000 ή ακόμα και 10.000 τριτοβάθμιους .

Π α ρ ά δ ε ι γ μ α :

62 Πρωτοβάθμιος Λογαριασμός

62.00 Δευτεροβάθμιος λογαριασμός

62.00.00 Τριτοβάθμιος λογαριασμός (100 τριτοβάθμιοι από

62.00.00 έως 62.00.99)

ή 62 Πρωτοβάθμιος λογαριασμός

62.00 Δευτεροβάθμιος λογαριασμός

62.00.000 Τριτοβάθμιος (χίλιοι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί από

62.00.000 έως 62.00.999).

3.1.Υποχρεωτικοί και προαιρετικοί λογαριασμοί.

Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι υποχρεωτικοί.

Η οικονομική μονάδα, για κάθε πράξη που παρακολουθείται λογιστικά, είναι υποχρεωμένη να χρησιμοποιεί τον πρωτοβάθμιο λογαριασμό που προβλέπεται από το Σχέδιο Λογαριασμών, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί άλλον, έστω και εάν υπάρχουν κενοί κωδικοί αριθμοί.

Οι κενοί κωδικοί συμπληρώνονται με νέους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς, μόνο με απόφαση του κατά νόμων αρμόδιου οργάνου.

Οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι, επίσης, υποχρεωτικοί με την παραπάνω έννοια.

Οι δευτεροβάθμιοι χωρίς υπογράμμιση χρησιμοποιούνται κατά την κρίση της επιχειρήσεως είτε όπως παρουσιάζονται στο Σχέδιο Λογαριασμών είτε με ανάπτυξη σε περισσότερους δευτεροβάθμιους.

Οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι και αυτοί υποχρεωτικοί, ενώ οι τριτοβάθμιοι χωρίς υπογράμμιση είναι προαιρετικής τηρήσεως. Η οικονομική μονάδα, όμως, σε ορισμένες περιπτώσεις που αναφέρονται στις σχετικές παραγράφους του

Γ.Λ.Σ, έχει τη δυνατότητα, αντί να αναπτύσσει κατ' είδος τους τριτοβάθμιους λογαριασμούς, να τους αναπτύσσει κατά προορισμό. Προϋπόθεση της αναπτύξεως αυτής είναι ότι οι υποχρεωτικοί τριτοβάθμιοι λογαριασμοί θα εμφανίζονται σαν αναλυτικοί των περιληπτικών κατά προορισμό λογαριασμών, στους οποίους αναλύονται οι δευτεροβάθμιοι κατ' είδος λογαριασμοί των οικείων πρωτοβάθμιων των παραπάνω ομάδων.

4. ΟΜΑΔΑ 1 –ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Η 1η ομάδα των λογαριασμών του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (Ε.Γ.Λ.Σ.) περιλαμβάνει το πάγιο ενεργητικό και αποτελείται από τους εξής υψηλόβαθμους ή τροφοδοτούμενους λογαριασμούς με τους αντίστοιχους διψήφιους κωδικούς αριθμούς:

- 10.**Εδαφικές εκτάσεις
- 11.**Κτίρια, κτιριακές εγκαταστάσεις και τεχνικά έργα -
- 12.**Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός –
- 13.**Μεταφορικά μέσα –
- 14.**Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός –
- 15.**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης πάγιων στοιχείων –
- 16.**Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης –
- 17.-**
- 18.**Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και
- 19.**Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων.

4.1.Για κάθε λογαριασμό συγκεκριμένα:

- 10) Γήπεδα που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση και στα οποία έχουν ανεγερθεί τα εργοστάσια και άλλα κτίρια.
- 11) Κτίρια εργοστασίων, αποθηκών, γραφείων κλπ., που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση.
- 12) Διάφορες μηχανές με τα εξαρτήματά τους, όπως επίσης η εγκατάσταση αυτών. Χωριστός λογαριασμός πρέπει να τηρείται για τα <<Όργανα>> της επιχειρήσεως.
- 13) Όλων των ειδών τα οχήματα που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση ή χωριστά τα επιβατικά και χωριστά τα φορτηγά αυτοκίνητα, λόγω των διαφορετικών συντελεστών αποσβέσεως.
- 14) Γραφεία, βιβλιοθήκες, πολυθρόνες κλπ., εξοπλισμός γραφείων.
- 15) Τα υλικά αγαθά που αποκτάει οικονομική μονάδα με σκοπό να τα

χρησιμοποιεί ως μέσα δράσεώς της κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.

16) Υπεραξία επιχειρήσεως, δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων. λοιπές παραχωρήσεις κλπ.

17)

18) Οι συμμετοχές σε άλλες οικονομικές μονάδες, οποιασδήποτε νομικής μορφής -Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ε.Ε., Ο.Ε. και άλλες -, οι οποίες εξασφαλίζουν την άσκηση επιρροής πάνω σ' αυτές και αποκτούνται με σκοπό διαρκούς κατοχής τους, και οι κατά τρίτων απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας, για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως.

19) Όμιλος λογαριασμών προαιρετικής χρήσεως. Τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού παρουσιάζονται σε τιμή κόστους μείον αποσβέσεις.

1. Το κόστος των στοιχείων πάγιου ενεργητικού περιλαμβάνει την τιμή κτήσης και οποιαδήποτε άλλα άμεσα έξοδα για να καταστούν τα στοιχεία λειτουργήσιμα.

Έργα αποτιμούνται κατά έργο και περιλαμβάνουν υλικά, άμεσα εργατικά και άλλα συναφή έξοδα. Έξοδα δανεισμού για την απόκτηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού διαγράφονται στο έτος που εγείρονται. Έξοδα για επισκευές και ανανεώσεις διαγράφονται στο έτος που εγείρονται.

2. Οι αποσβέσεις εκμισθωμένων στοιχείων πάγιου ενεργητικού υπολογίζονται με ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις έτσι ώστε να διαγράφεται το κόστος στην περίοδο εκμίσθωσης ή το αργότερο σε 33 χρόνια.

3. Η απόσβεση των προκατασκευασμένων κτιρίων, τα οποία ανεγείρονται σε ιδιόκτητη ή εκμισθωμένη γη, υπολογίζεται με βάση την επωφελή περίοδο χρήσης τους η οποία είναι 5 χρόνια.

Στις προσθήκες στοιχείων πάγιου ενεργητικού λογίζονται αποσβέσεις για ολόκληρο το έτος ενώ για τις αφαιρέσεις δε λογίζονται αποσβέσεις για το σχετικό έτος.

4. Οι αποσβέσεις αναγνωρίζονται ως έξοδο, αν γραφούν στο βιβλίο απογραφών κατά το έτος που αναφέρονται (ΣΤ.Ε.2668/71). Αν η επιχείρηση υπολογίσει σε κάποια χρήση περισσότερες αποσβέσεις από τις νόμιμες, τότε το επιπλέον ποσό αποσβέσεων θα προστεθεί στα κέρδη της χρήσης αυτής και θα φορολογηθεί ως φορολογική διαφορά. Συγχρόνως όμως θεωρείται ότι δεν έγιναν αυτές οι αποσβέσεις, πράγμα που σημαίνει ότι έχει δικαίωμα η επιχείρηση να προβεί σε ανάλογο ποσό

αποσβέσεων στα επόμενα έτη, μέχρις ότου δηλαδή αποσβεσθεί πλήρως (ολοσχερώς) το συγκεκριμένο αυτό πάγιο στοιχείο (ΥΠ.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Π.19248/60).

Για τα πάγια που βρίσκονται υπό κατασκευή, δεν υπολογίζονται οι αποσβέσεις (ΥΠ.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Π.11535/50).

Όταν η επιχείρηση αγοράσει μεταχειρισμένο πάγιο στοιχείο, τις αποσβέσεις θα τις υπολογίσει πάνω στην αξία που το αγόρασε (ΣΤ.Ε.647/67).

Οι τεχνικές εταιρείες που ασχολούνται με την ανέγερση οικοδομών, δεν υπολογίζουν αποσβέσεις για τις οικοδομές που κτίζουν με σκοπό να τις μεταπωλήσουν, γιατί αυτές θεωρούνται στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού (εμπορεύσιμα αγαθά) και συνεπώς δεν υπόκεινται σε απόσβεση(Π.Δ. 88/73, ΣΤ.Ε.196/58)

Γενικότερα, τα πάγια στοιχεία ή μη κυκλοφοριακά ενεργητικά στοιχεία διαφόρων κατηγοριών είναι τα στοιχεία εκείνα του ενεργητικού τα οποία προορίζονται για πολυετή χρήση.

Ο χρόνος κατά τον οποίο μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες, δηλαδή η ωφέλιμη ζωή τους, είναι μεγαλύτερη του έτους και η επιχείρηση προτίθεται να τα χρησιμοποιήσει για διάστημα μεγαλύτερο του έτους. Μεταξύ αυτών διακρίνουμε τις παρακάτω κατηγορίες μη κυκλοφοριακών στοιχείων:

- ✚ Πάγια περιουσιακά στοιχεία υλικά, ή ενσώματες ακινητοποιήσεις, είναι τα μόνιμα περιουσιακά στοιχεία εκείνα τα οποία έχουν κάποια φυσική ύπαρξη.
- ✚ Τα στοιχεία αυτά έχουν διαρκή χαρακτήρα και χρησιμοποιούνται παραγωγικά από την επιχείρηση για την ομαλή λειτουργία και την εκπλήρωση των αντικειμενικών σκοπών της. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει:

α) στοιχεία που δεν χρειάζονται αποσβέσεις, όπως π.χ. γήπεδα, οικόπεδα κλπ., και

β) στοιχεία που απαιτούν κανονική απόσβεση, όπως είναι τα κτίρια, τα μηχανήματα κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Αποσβέσεις Παγίων: Έννοια – Συντελεστές - Ορισμοί - Εξαιρετικές Περιπτώσεις

3.1. Η έννοια της απόσβεσης τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, ενσώματα ή ασώματα, είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της παραγωγικής διαδικασίας κάθε επιχείρησης και γενικά για την υποβοήθηση των λειτουργιών της.

Η αξία (κόστος) κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει την τιμή αγοράς συν τα έξοδα μεταφοράς και εγκατάστασής τους. Η αξία τους όμως αυτή, υφίσταται βαθμιαία μείωση συνέπεια χρονικής και λειτουργικής φθοράς των παγίων.

Η βαθμιαία αυτή μείωση της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων λόγω λειτουργικής φθοράς, οικονομικής απαξίωσης ή απλής παρόδου του χρόνου, καλείται απόσβεση.

Οι αποσβέσεις κάθε χρήσης βαρύνουν το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης και αντιπροσωπεύουν τη μείωση της αξίας κάθε παγίου στοιχείου.

Αποτελούν στην ουσία δαπάνη, επομένως η διενέργειά τους δεν εξαρτάται από την ύπαρξη κερδών, οπότε πρέπει να διενεργούνται και σε ζημιογόνες χρήσεις των επιχειρήσεων.

Από λογιστικής πλευράς, οι τακτικές αποσβέσεις που διενεργούνται σε κάθε λογιστική χρήση και καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 66 "Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος" (βαρύνουν δηλαδή το λειτουργικό κόστος) με πίστωση των προβλεπόμενων από το σχέδιο αντίθετων λογ/σμών 10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99, 16.99 των λογαριασμών παγίων.

Συντελεστές Απόσβεσης Με το Π.Δ.299/4-11-2003 καθορίζονται οι κατώτεροι και ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών, οι οποίες κατά τον λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών.

Το συγκεκριμένο Προεδρικό Διάταγμα αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων (εμπορικές, μεταποιητικές, βιοτεχνικές, βιομηχανικές, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, ξενοδοχειακές κλπ.), τις γεωργικές επιχειρήσεις, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν.2238/1994, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων στα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης είτε οποιονδήποτε άλλο ενδιάμεσο συντελεστή μεταξύ κατώτερου και ανώτερου και με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής που επιλέγεται θα χρησιμοποιείται σταθερά μέχρι την πλήρη απόσβεση των πιο πάνω παγίων στοιχείων.

Υποχρεωτικότητα των αποσβέσεων Σύμφωνα με το Π.Δ. 299/2003 η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτους για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με τους θεσπισμένους συντελεστές είναι υποχρεωτική.

Επομένως ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών, οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους συντελεστές που έχουν θεσπιστεί για το σκοπό αυτό και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής χρήσης.

Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή διενεργηθούν αποσβέσεις αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν αποσβέσεις με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενήργησε.

Με τις διατάξεις του ίδιου Π.Δ. ορίζεται ότι οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που ακολουθούν τη διαχειριστική χρήση, εντός της οποίας άρχισαν την παραγωγική λειτουργία τους έχουν τις εξής δυνατότητες:

α) Είτε να μην πραγματοποιήσουν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους,

β) Είτε να πραγματοποιήσουν μεν αποσβέσεις γι' αυτά, αλλά με συντελεστή το μισό εκείνου που προβλέπεται, δηλαδή αν προβλέπεται για κάποιο πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή, θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό 4%.

Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας ή της διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων αφορά αφενός όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή) και αφετέρου και τις τρεις επόμενες διαχειριστικές χρήσεις (δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει τις προβλεπόμενες μειωμένες αποσβέσεις και στις τρεις διαχειριστικές χρήσεις).

Επισημαίνεται ότι για τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας οι επιχειρήσεις αρχίζουν την παραγωγική λειτουργία τους θα πρέπει να διενεργήσουν κανονικά αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, δεδομένου ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή αφορά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής της διαχειριστικής χρήσης.

Αποσβεστέα αξία Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης (περιλαμβανομένων των εξόδων μεταφοράς και εγκατάστασης) ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου, την αξία δηλαδή που έχει διαμορφωθεί μετά τις τυχόν επεκτάσεις, προσθήκες, βελτιώσεις ή την αναπροσαρμοσμένη αξία αυτών.

Επομένως η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί σ' αυτό, γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (αξία κτήσεως μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση.

Πάγια περιουσιακά στοιχεία με αξία κτήσης μέχρι 1.200 ευρώ Πάγια στοιχεία των οποίων η αξία κτήσης του καθενός είναι μέχρι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ, μπορούν να αποσβεσθούν εξ ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1/1/2005 και μετά.

Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά δυνητική.

Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στην εν λόγω διαχειριστική χρήση είτε τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξάρτητα αν η τμηματική απόσβεσή του, μπορεί να γίνει με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο.

Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 1.200 ευρώ) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Επιπλέον σημειώνεται ότι το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Άρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τιμολόγιο Πώλησης. – Δελτίο Αποστολής., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

3.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

66.00 Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων

66.00.00

01 Αποσβέσεις Ορυχείων

02 Αποσβέσεις Μεταλλείων

03 Αποσβέσεις Λατομείων

04

05 Αποσβέσεις Φυτειών

06 Αποσβέσεις Δασών

11 Αποσβέσεις Ορυχείων εκτός εκμεταλλεύσεως

12 Αποσβέσεις Μεταλλείων εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβέσεις Λατομείων εκτός εκμεταλλεύσεως

14

15 Αποσβέσεις Φυτειών εκτός εκμεταλλεύσεως

16 Αποσβέσεις Δασών εκτός εκμεταλλεύσεως

17

.....

66.00.99

66.01 Αποσβέσεις κτιρίων — εγκαταστάσεων κτιρίων — τεχνικών έργων

66.01.00 Αποσβέσεις κτιρίων — εγκαταστάσεων κτιρίων

01 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών

02 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων

03 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων

04

07 Αποσβέσεις κτιρίων — εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων

08 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων

1 Τηρούνται τριτοβάθμιοι κατ' είδος παροχής. Εδώ καταχωρούνται και οι λαχνοί των λαχειοφόρων ομολογιακών δανείων.

09 Αποσβέσεις λοιπών Τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων

10 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων τρίτων

11

14 Αποσβέσεις κτιρίων — εγκαταστάσεων κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως

15 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως

- 16 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων εκτός εκμεταλ .
- 17 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων εκτός εκμεταλ .
- 18
- 21 Αποσβέσεις κτιρίων — εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα Τρίτων εκτός εκμεταλλ .
- 22 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλ .
- 73
- 23 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα Τρίτων εκτός εκμεταλλ .
- 24 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων τρίτων εκτός εκμ .
-
- 66.01.99

66.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων — τεχνικών εγκαταστάσεων — λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού

66.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων

01 Αποσβέσεις Τεχνικών εγκαταστάσεων

02 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων □χειρός□β

03 Αποσβέσεις εργαλείων

04 Αποσβέσεις καλουπιών – Ιδιοσκευών

05 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων

06 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού

07 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων

08 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων

09 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολ. εξοπλ . σε ακίνητα τρίτων

10 Αποσβέσεις μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως

11 Αποσβέσεις Τεχνικών εγκ / σεων εκτός εκμεταλλεύσεις

12 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων □χειρός□β εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβέσεις εργαλείων εκτός εκμεταλλεύσεως

14 Αποσβέσεις καλουπιών — ιδιοσκευών εκτός εκμεταλλ .

66.02.15 Αποσβέσεις μηχανολ. οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως

16 Αποσβέσεις λοιπού μηχαν. εξοπλ. εκτός εκμεταλλ.

17 Αποσβέσεις μηχαν/των σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλ.

18 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

19 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

.....

66.02.99

66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων

66.03.00 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων

01 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων

02 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορτηγών — Ρυμουλκών —
Ειδικής χρήσεως

03 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων

04 Αποσβέσεις πλωτών μέσων

05 Αποσβέσεις εναέριων μέσων

06 Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών

07

09 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς

10 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων εκτός εκμεταλλ .

11 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκ . εκτός εκμεταλλ .

12 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορτηγών — Ρυμουλκών —
Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων εκτός εκμεταλλ .

14 Αποσβέσεις πλωτών μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως

15 Αποσβέσεις εναέριων μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως

74

16 Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμ .

17 -18

19 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς εκτός εκμεταλλ.

.....

66.03.99

66.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού

66.04.00 Αποσβέσεις επίπλων

01 Αποσβέσεις σκευών

02 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων

03 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών
συγκροτημάτων

04 Αποσβέσεις μέσων αποθηκείσεως και μεταφοράς

05 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων

06 Αποσβέσεις ζώων για πάγια εκμετάλλευση

07

08 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών

09 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού

10 Αποσβέσεις επίπλων εκτός εκμεταλλεύσεως

11 Αποσβέσεις σκευών εκτός εκμεταλλεύσεως

12 Αποσβέσεις μηχανών γραφείου εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών
συγκροτημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως

14 Αποσβέσεις μέσων αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως

15 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων εκτός εκμεταλλ.

16 Αποσβέσεις ζώων για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμ .

17

18 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών εκτός εκμ .

19 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλ.

.....

66.04.99

66.05 Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως 1

1 Για τον κοστολογικό τους χειρισμό σημειώνουμε τα ακόλουθα:

α) Για τα περισσότερα άυλα στοιχεία και έξοδα του λογαριασμού 16 — οι αποσβέσεις των οποίων καταχωρούνται στον πιο πάνω λογαριασμό 66.05 — παρέχεται από το νόμο η ευχέρεια να αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία (βλ. άρθρο 43 παρ. 3 και 4 κωδ. Ν. 2190(1920). Στις

περιπτώσεις που επιλέγεται η εφάπαξ απόσβεσή τους δεν ενδείκνυται να επιβαρύνεται το λειτουργικό κόστος, αλλά πρέπει να καταχωρούνται στο λογαριασμό 85

α .αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος (και όχι εδώ, στο 66.05).

β) Οι αποσβέσεις των λογαριασμών 66.05.01 66.05.02 και 66.05.03 επιβαρύνουν το λογαριασμό 92. έξοδα λειτουργίας παραγωγής.

γ) Οι αποσβέσεις των λογαριασμών 66.05.00, 66.05.10, 66.05.13 (των εξόδων αυξήσεως κεφαλαίου) και 66.05.17, επιβαρύνουν το λογαριασμό 92.01 έξοδα διοικητικής λειτουργίας.

δ) Διευκρινίζεται ότι στο λογαριασμό 66.05.17 περιλαμβάνονται και οι αποσβέσεις των λογισμικών προγραμμάτων Η/Υ (που καταχωρούνται στο λ/σμό 16.17 και αποσβένονται, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3 του Π.Δ. 88!19.; όπως η 75 παράγραφος αυτή συμπληρώθηκε με το άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 1947/1991, με συντελεστή 25%).

ε) Οι αποσβέσεις των λογαριασμών 86.05.11 και 66.05.12 βαρύνουν το λ/σμό 92.02 έξοδα λειτουργίας ερευνών και αναπτύξεως.

στ) Οι αποσβέσεις των λογαριασμών 66.05.13 (των εξόδων εκδόσεως ομολογιακών δανείων), 66.05.16 και 66.05.18 βαρύνουν το λογαριασμό 92.04 έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας .

ζ) Η επιβάρυνση των θέσεων κόστους του 92 με τις αποσβέσεις των λογαριασμών 66.05.04, 66.05.05, 66.06.14 και 66.05.19 γίνεται ανάλογα με τη χρησιμοποίηση των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων (Των λογαριασμών 16.04, 16.14 και 16.19).

66.05.00 Αποσβέσεις υπεραξίας επιχειρήσεως

01 Αποσβέσεις δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας

- 02 Αποσβέσεις δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως ορυχείων — μεταλλείων — λατομείων
- 03 Αποσβέσεις λοιπών παραχωρήσεων
- 04 Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων
- 05 Αποσβέσεις λοιπών δικαιωμάτων
-
- 66.05.10 Αποσβέσεις εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκ / σεως
- 11 Αποσβέσεις εξόδων ερευνών ορυχείων — μεταλλείων — λατομείων
- 12 Αποσβέσεις εξόδων λοιπών ερευνών
- 13 Αποσβέσεις εξόδων αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων
- 14 Αποσβέσεις εξόδων κτήσεως ακινητοποιήσεων
- 15
- 16 Αποσβέσεις διαφορών εκδόσεων και εξοφλήσεως ομολογιών
- 17 Αποσβέσεις εξόδων αναδιοργανώσεως
- 18 Αποσβέσεις τόκων δανείων κατασκευαστικής περιόδου
- 19 Αποσβέσεις λοιπών εξόδων πολυετούς αποσβέσεως
-
- 66.05.99
- 66.06
-
- 66.99 Προϋπολογισμένες αποσβέσεις εκμεταλλεύσεως (Λ158.06)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ο καθορισμός της αξίας που πρέπει να επανακτηθεί από την επιχείρηση σε κάθε διαχειριστική χρήση από την απόσβεση της αξίας που έχει επενδύσει σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, είναι από τα πιο δύσκολα θέματα.

Η δυσκολία αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι ο χρόνος ωφέλιμης ζωής με βάση τον οποίο καθορίζεται ο συντελεστής ετήσιας αποσβέσεως, είναι συμβατικός και όχι πραγματικός. Ο συντελεστής αυτός προκύπτει από την περίπου ομαλή λειτουργία, συντήρηση, επισκευή και γενικά φροντίδα, ενώ στην πράξη υπάρχει και ιδιαίτερη επιμέλεια και αμέλεια. Ακόμη η λειτουργία ή η χρησιμοποίηση του παγίου στοιχείου είναι διαφορετική κάθε χρόνο και εξαρτάται από την παραγωγική του ή συναλλακτική δραστηριότητα της επιχείρησης, τον προγραμματισμό της και πολλούς άλλους παράγοντες.

Για να προσδιοριστεί το σφάλμα του χρονικού επιμερισμού των αποσβέσεων στις διαχειριστικές χρήσεις, έχουν επινοηθεί διάφορες μέθοδοι¹ από τις οποίες οι πιο βασικές είναι:

¹ Οι ανωτέρω μέθοδοι υπολογισμού των αποσβέσεων στηρίζονται στην υπόθεση ότι «ο ωφέλιμος χρόνος που προσφέρει υπηρεσίες ένα πάγιο στοιχείο, είναι περιορισμένος και ότι στο τέλος κάποιας χρήσης θα εξαντληθούν οι υπηρεσίες του, οι οποίες εκφράζουν ένα κόστος που συνιστά λογιστικά το ποσό της απόσβεσης του.» Γι' αυτό ονόμασαν την απόσβεση «Εκπνεύσαν» κόστος. Κόστος δηλ. που προσφέρθηκε σε μία χρονική περίοδο και τώρα εξέπνευσε. Συνιστά, συνεπώς, η απόσβεση δαπάνη και όχι ζημιά.

4.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ (STRAIGHT-LINE METHOD)

Υπάρχουν τρεις τρόποι υπολογισμού της:

α) Με τον πρώτο τρόπο, πολλαπλασιάζουμε την αξία του παγίου στοιχείου (αρχικό κόστος + βελτιώσεις) με έναν σταθερό συντελεστή (βλέπε παράρτημα) π.χ. 5% που καθορίζεται από τον νόμο. Οπότε, εάν η αξία του είναι 100.000€ τότε η ετήσια απόσβεση του θα είναι $100.000 \times 20\% = 20.000\text{€}$. Επομένως το στοιχείο αυτό θα αποσβεστεί σε 20 χρόνια. Με το 20% (ή άλλον συντελεστή) πολλαπλασιάζουμε κάθε χρόνο την αρχική του αξία, έστω κι αν η τιμή αυξηθεί. Και μόνο όταν γίνει αναπροσαρμογή βάσει νόμου, τότε ο συντελεστής υπολογίζεται επί της αξίας που αναπροσαρμόστηκε.

Ο Κ. Β. Σ. δεν υπολογίζει την υπολειμματική αξία του παγίου, όπως στους άλλους τρόπους που θα δούμε πιο κάτω. Απλά αναφέρει ότι μόνο στο τελευταίο έτος της απόσβεσης θα μείνει μία μονάδα αναπόσβεστη, ως μονάδα μνήμης για να διευκολύνεται έτσι ο φοροτεχνικός έλεγχος.

Παράδειγμα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Έτη	Αποσβεστέα Αξία	Συντελεστής Αποσβέσεως	Ετήσια Απόσβεση	Σύνολο Αποσβέσεων	Υπόλοιπο
1	100.000	20%	20.000	20.000	80.000
2	100.000	20%	20.000	40.000	60.000
3	100.000	20%	20.000	60.000	40.000
4	100.000	20%	20.000	80.000	20.000
5	100.000	20%	19.999	99.999	1

β) Σύμφωνα με τον δεύτερο τρόπο η απόσβεση προκύπτει ως πηλίκο κλάσματος, όπου ο αριθμητής εμφανίζει το κόστος κτήσης (Κ. Κ.) μείον την υπολειμματική αξία (Υ. Α.) και ο παρανομαστής τα χρόνια της ωφέλιμης ζωής.

Παράδειγμα

Κόστος Κτήσεως (Κ Κ)	100.000€
Υπολειμματική αξία (Υ Α)	10.000€
Έτη ωφέλιμης ζωής (Ν)	8

Ετήσια Απόσβεση=

$$\frac{\text{ΚΚ} - \text{ΥΑ}}{8} = \frac{100.000 - 10.000}{8} = \frac{90.000}{8} = 11.250\text{€}$$

γ) Στον τρίτο τρόπο, η απόσβεση υπολογίζεται με δύο συντελεστές. -ο συντελεστής βρίσκεται από την σχέση 1/Ν και πολλαπλασιάζεται με την αποσβεστέα αξία (ΑΠΑ)

-είτε από τη σχέση

$$\frac{\text{Α Π Α}}{(\text{ΚΚ}) * \text{Ν}}$$

και πολλαπλασιάζεται με το κόστος κτήσης.(ΚΚ)

Παράδειγμα

Τα ίδια δεδομένα με το προηγούμενο.

α) συντελεστής απόσβεσης = $1/\text{Ν} = 1/8 = 0,125 = 12,50\%$

Οπότε η ετήσια απόσβεση = $(100.000 - 10.000) * 12,50 = 11.250\text{€}$

β) συντελεστής απόσβεσης =

$$\frac{\text{Α Π Α}}{(\text{ΚΚ}) \cdot \text{Ν}} = \frac{100.000 - 10.000}{100.000 * 8} = \frac{90.000}{800.000} = 11.25\%$$

Οπότε η ετήσια απόσβεση = $100.000 * 11,25\% = 11.250\text{€}$

Η μέθοδος αυτή, λόγω της απλότητας της έχει μεγάλη εφαρμογή και υιοθετείται κυρίως από επιχειρήσεις που η απαξίωση των παγίων είναι καθαρά χρονική, όπως συμβαίνει στα άυλα πάγια στοιχεία (προνόμια ευρεσιτεχνίας κ.α.) και στις περιπτώσεις που δεν έχουμε δυσανάλογη μείωση, λόγω χρήσης τους (όπως στις οικοδομές).

Θα πρέπει ν' αναφέρουμε ότι και το Ε.Γ.Λ.Σ. εφαρμόζει τη σταθερή μέθοδο.²

4.2 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ (SUM OF THE YEAR'S METHOD)

Η μέθοδος εφαρμόζεται από επιχειρήσεις που έχουν:

-μεγαλύτερες φθορές τα πρώτα χρόνια από ότι τα τελευταία - αυξανόμενες δαπάνες συντήρησης και επισκευών. Οπότε συνδυάζοντας τις αυξανόμενες αυτές δαπάνες με τις φθίνουσες αποσβέσεις, εξισορροπούν τη συνολική επιβάρυνση του κόστους.

-υψηλή αποδοτικότητα στα πρώτα έτη και φθίνουσα στα μετέπειτα.

Η μέθοδος αυτή υιοθετείται από τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις **ζωικού κεφαλαίου.**

² Το Ε. Γ. Λ. Σ. αναφέρει τα εξής: «α) Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από την κείμενη νομοθεσία συντελεστές ετήσιας τακτικής αποσβέσεως για κάθε κατηγορία αποσβέσιμων παγίων στοιχείων. β) Δεν επιτρέπεται ο λογισμός αποσβέσεων με συντελεστές μεγαλύτερους από εκείνους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. γ) Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από τη στιγμή που το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται. Αν ο χρόνος αυτός δεν συμπίπτει με την έναρξη της λογιστικής χρήσεως, η απόσβεση υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα, όσοι οι μήνες μέχρι το τέλος της χρήσεως, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μήνας στον οποίο το πάγιο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί.

-Με σταθερό συντελεστή πάνω στην παρούσα αξία

Με την μέθοδο αυτή, το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως είναι διαφορετικό και μειώνεται με την πάροδο του χρόνου. Ο συντελεστής αποσβέσεως είναι σταθερός αλλά η απόσβεση υπολογίζεται πάνω στην παρούσα κάθε φορά αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου.

Παράδειγμα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ ΕΠΙΠΛΩΝ

Έτη	Αποσβεστέα Αξία	Συντελεστής Αποσβέσεως	Ετήσια Απόσβεση	Σύνολο Αποσβέσεων	Υπόλοιπο
1	400.000	20%	80.000	80.000	320.000
2	320.000	20%	64.000	144.000	256.000
3	256.000	20%	51.200	195.200	204.800
4	204.800	20%	40.960	236.160	163.840
5	κ. λ. π.	20%	32.768	268.928	131.072

-Με μειούμενο συντελεστή πάνω στην αρχική αξία που στηρίζεται στα έτη της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του παγίου.

Με τη μέθοδο αυτή αθροίζονται τα έτη της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του παγίου και μερίζονται τα ποσά των ετήσιων αποσβέσεων ανάλογα με τα έτη αυτά, αρχίζοντας από το μεγαλύτερο κλάσμα.

Παράδειγμα :

Δεδομένα παγίου στοιχείου:

Κόστος Κτήσεως (ΚΚ)	100.000€
Υπολειμματική αξία (ΥΑ)	4.000€
Έτη ωφέλιμης ζωής (N)	5

α) Αθροίζονται οι αριθμοί των ετών της ωφέλιμης ζωής.

$$\Sigma = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$$

β) Κάθε αριθμός των ετών της ωφέλιμης ζωής διαιρείται με το 15, ώστε να δημιουργηθούν τόσα κλάσματα όσα και τα έτη της ωφέλιμης ζωής.

$$1/15, 2/15, 3/15, 4/15, 5/15$$

γ) Τα κλάσματα αυτά χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ετήσιων αποσβέσεων, ο οποίος γίνεται ως εξής:

Έτος	Ποσοστό αποσβέσεως	Αποσβεστέα Αξία	Ετήσια Απόσβεση
1	5/15	* 96.000	= 32.000
2	4/15	* 96.000	=25.600
3	3/15	* 96.000	= 19.200
4	2/15	* 96.000	= 12.800
5	1/15	* 96.000	= 6.400

≡

$$\underline{96.000}$$

Όπως είναι φανερό, για το πρώτο έτος χρησιμοποιούμε το κλάσμα με τη μεγαλύτερη αξία, για το δεύτερο έτος το κλάσμα με την αμέσως μικρότερη αξία κ. ο. κ. Έτσι, το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως μειώνεται από έτος σε έτος.

Σημειώνεται ότι ο αριθμητής του κλάσματος που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να προσδιορισθεί η απόσβεση για ένα συγκεκριμένο έτος, μπορεί να ευρεθεί και με τον εξής απλό τρόπο:

$$N - (M - 1),$$

όπου M ο αριθμός που εκφράζει το έτος για το οποίο θέλουμε να προσδιορίσουμε την απόσβεση. Έστω, ότι θέλουμε την απόσβεση για το τέταρτο έτος, τότε

$$5 - (4 - 1) = 2$$

και το κλάσμα είναι $2 / 15$.

Παραλλαγές της φθίνουσας μεθόδου είναι να υπολογίζεται η απόσβεση στην αρχική αξία αλλά να μειώνεται ο συντελεστής ή να υπολογίζεται στην παρούσα αξία και να μειώνεται ο συντελεστής.

4.3 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

Σύμφωνα με την μέθοδο αυτή, ο υπολογισμός των αποσβέσεων βασίζεται στην ένταση λειτουργίας ή απασχολήσεως των παγίων στοιχείων. Χωρίζεται σε δύο κατηγορίες:

- Η μέθοδος της παραγωγής, και
- Η μέθοδος των ωρών λειτουργίας

Αναλυτικότερα:

-Μέθοδος της παραγωγής (σε προϊόντα, κιλά, χιλιόμετρα κ. α.)

Για να προσδιορισθεί η απόσβεση θα πρέπει να γνωρίζουμε τις μονάδες παραγωγής ή έργου που παρήχθησαν κατά τη διάρκεια του έτους. Οπότε η απόσβεση προκύπτει από τη σχέση:

$$\frac{\text{ΚΚ-ΥΑ}}{\text{ΩΦΖ}} \times \text{παραγωγή}$$

Για την κατανόηση, παραθέτουμε το εξής παράδειγμα:

ΚΚ	600.000€
ΥΑ	50.000€
Ωφέλιμη Ζωή (ΩΦΖ)	100.000 μονάδες παραγωγής
Ετήσια Παραγωγή	20.000 μονάδες

Εφαρμόζοντας τον τύπο, έχουμε:

$$\frac{600.000 - 50.000}{100.000} \times 20.000 = 110.000\text{€}$$

Συνεπώς, η απόσβεση για το πρώτο έτος ανέρχεται σε 110.000€

-Μέθοδος των ωρών λειτουργίας³

Η εφαρμογή αυτής της μεθόδου απαιτεί γνώση των ωρών που λειτούργησε το πάγιο στοιχείο κατά τη διάρκεια της χρήσεως. Οπότε η απόσβεση βρίσκεται από τον τύπο:

$$\frac{\text{ΚΚ-ΥΑ}}{\text{ΩΦΖ}} \times \frac{\text{Ώρες λειτουργίας}}$$

όπου θέτοντας τα κατωτέρω στοιχεία, έχουμε:

ΚΚ	880.000€
ΥΑ	80.000€
ΩΦΖ	200.000 ώρες

Ώρες λειτουργίας κατά το πρώτο έτος 50.000 ώρες

Ετήσια Απόσβεση =

$$\frac{880.000 - 80.000}{200.000} \times 50.000 = 200.000\text{€}$$

³ Η μέθοδος αυτή παρέχει ακριβέστερα αποτελέσματα, σε σχέση με την μέθοδο που στηρίζεται στο κόστος ενός μηχανήματος (αρχική αξία).

4.4 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ

Εφαρμόζεται σε αποσβέσεις άνω των 10 ετών. Το ετήσιο ποσοστό απόσβεσης βρίσκεται από τον τύπο:

$$\frac{9A - 7R}{5AN}$$

όπου A η αρχική αξία, N= αριθμός ετών, R= η αποσβεσθείσα στο τέλος του προηγούμενου έτους αξία.

Είναι παραλλαγή της μεθόδου του φθίνοντος υπολοίπου και πλεονεκτεί έναντι αυτού από το γεγονός ότι μειώνονται οι μεγάλες διαφορές των συντελεστών και επομένως διατηρείται περισσότερο η αναπόσβεστη αξία.

4.5 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

Με τη μέθοδο αυτή, η απόσβεση υπολογίζεται πότε με μειωμένους και πότε με αυξημένους συντελεστές αποσβέσεως. Η μέθοδος αυτή αποτελεί παραλλαγή της λειτουργικής.

4.6 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΩΣ

Γίνονται αποτιμήσεις του πάγιου περιουσιακού στοιχείου στην αρχή και στο τέλος κάθε χρήσεως. Η διαφορά λογίζεται ως απόσβεση. Στην πράξη όμως υπάρχει και πιθανότητα ανατιμήςεως, από την οποία αντί για απόσβεση θα φαίνεται ως ωφέλεια.

Παρατηρήσεις στον τρόπο υπολογισμού των Αποσβέσεων:

-Η αύξουσα μέθοδος ενδείκνυται για επιχειρήσεις που δεν έχουν στην αρχή πολλά κέρδη όπως οι εταιρίες κοινής ωφέλειας, διαχείρισης, υποδομής, κ.τ.λ.

-Η φθίνουσα μέθοδος ενδείκνυται αντιθέτως, για επιχειρήσεις με μεγάλα κέρδη από την αρχή.

-Η λειτουργική μέθοδος είναι η πιο δίκαιη αλλά δεν είναι εφικτή η εφαρμογή της πάντα (π.χ. στα ακίνητα) και υπάρχει και κάποιο στοιχείο υποκειμενικότητας (εγγύηση πωλητού, οικονομική, παραγωγική, λειτουργική, διάρκεια ζωής, πείρα)

-Για την αποφυγή υποκειμενικών κρίσεων στα ποσοστά αποσβέσεων, ο Νόμος ορίζει τα ανώτατα όρια, που κυρίως διασφαλίζουν τη φορολογική διαδικασία, προσδιορίζοντας φορολογητέα κέρδη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Όποιο τρόπο-μέθοδο κι αν εφαρμόσουμε, σκοπός της απόσβεσης είναι:

Να ευρεθεί ένα μέτρο βάσει του οποίου θα πρέπει να αποσβεστούν τα πάγια στοιχεία, μέσα σ' ένα χρονικό διάστημα, ώστε στο τέλος αυτού, να ευρεθούν τα μέσα ανάκτησης τους, χωρίς να γίνει επένδυση Κεφαλαίου.

Και με την έννοια αυτή είναι σωστός ο ορισμός της απόσβεσης της Επιτροπής ορολογίας του Αμερικανικού Ινστιτούτου Λογιστών που λέει ότι: Λογιστική απόσβεση είναι το σύστημα που σκοπό έχει την κατανομή του κόστους των ενσώματων παγίων κατά συστηματικό και ορθολογικό τρόπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

5.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Μετά τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός παγίου στοιχείου, πρέπει να γίνει η καταχώρηση του στα βιβλία της λογιστικής μονάδας. Η εμφάνιση ή καταχώρηση των αποσβέσεων γίνεται με κατάλληλη ημερολογιακή εγγραφή και σημαίνει δύο πράγματα. Πρώτον, εμφάνιση του ποσού των αποσβέσεων σε κατάλληλο λογαριασμό και δεύτερον, μείωση του κόστους κτήσεως του παγίου στοιχείου.

Η λογιστική απεικόνιση των αποσβέσεων γίνεται με δύο τρόπους, τον άμεσο και τον έμμεσο.

Κατά τον *άμεσο* τρόπο χρεώνεται κατάλληλος λογαριασμός εξόδου με τον τίτλο «Αποσβέσεις», με πίστωση του παγίου περιουσιακού στοιχείου. Ο λογαριασμός εξόδου «Αποσβέσεις» μπορεί να τηρείται ως περιληπτικός, δεν εμφανίζεται στον ισολογισμό, επειδή στο τέλος της χρήσεως θα αποτελέσει αντικείμενο μερισμού στους λογαριασμούς του κατά λειτουργία κόστους. Ο μερισμός των αποσβέσεων γίνεται στο φύλλο μερισμού των αποσβέσεων.

Ο άμεσος τρόπος ελάχιστα χρησιμοποιείται σήμερα, και μόνο στις μικρές επιχειρήσεις, διότι παρουσιάζει το μειονέκτημα ότι, μετά από μερικά έτη δεν μπορούμε να γνωρίζουμε ούτε το ποσό των αποσβέσεων, ούτε και την αρχική αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου.

Με την βοήθεια του παρακάτω παραδείγματος θα δείξουμε αυτήν την διαδικασία:

Παράδειγμα:

Α' Κτίρια γραφείων:

Κόστος κτήσεως	2.800.000
Υπολειμματική αξία	0
Συντελεστής σταθερής αποσβέσεως	5%

Β' Μηχάνηματα:

Κόστος κτήσεως	1.500.000
Υπολειμματική αξία	0
Συντελεστής σταθερής αποσβέσεως	10%

Ζητείται:

Να γίνουν οι ημερολογιακές εγγραφές των αποσβέσεων των παραπάνω στοιχείων.

Λύση:

Τέλος έτους

_____	_____
Αποσβέσεις κτιρίων γραφείων (2.800.000 x 5%)	140.000
Αποσβέσεις μηχανημάτων (1.500.000 x 10%)	150.000
Κτίρια	γραφείων
140.000	
Μηχάνηματα	
150.000	
Υπολογισμός αποσβέσεων	
_____	_____

Κατά τον έμμεσο τρόπο χρεώνεται όπως και στον άμεσο, ο λογαριασμός εξόδου «Αποσβέσεις», πιστώνεται όμως άλλος λογαριασμός καλούμενος αντίθετος, π.χ. «Αποσβεσμένα μηχανήματα».

Παράδειγμα: (Με βάση τα παραπάνω δεδομένα)

_____	_____
Αποσβέσεις μηχανημάτων	150.000
Αποσβεσμένα μηχανήματα	
150.000	
Υπολογισμός αποσβέσεων	
_____	_____

Ο αντίθετος λογαριασμός «Αποσβεσμένα μηχανήματα» παρακολουθεί τον λογαριασμό «Μηχανήματα» και εμφανίζεται στο νέο ισολογισμό όπως έχει, αυξανόμενος με το ποσοστό αποσβέσεων σε κάθε χρήση. Στο τέλος των 10 ετών θα γίνει η εγγραφή :

_____	_____
Αποσβεσμένα μηχανήματα	1.499.999
Μηχανήματα	
1.499.999	
Μεταφορά	
_____	_____

Θα εμφανίζονται στο εξής τα μηχανήματα με μία μονάδα και αυτό για να γίνεται γνωστή η ύπαρξη του παγίου στοιχείου, είτε χρησιμοποιείται ακόμη είτε όχι.

5.2 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ

Αναφέραμε παραπάνω ότι, ο αντίθετος λογαριασμός εμφανίζεται στον νέο ισολογισμό. Η εμφάνιση των αποσβέσεων στον Ισολογισμό γίνεται εφ' όσον η επιχείρηση ακολουθεί τον έμμεσο τρόπο απόσβεσης γιατί όπως γνωρίζουμε στον άμεσο τρόπο οι αποσβέσεις δεν εμφανίζονται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς και επομένως δεν είναι γνωστές αλλά φέρονται σε πίστωση των λογαριασμών των οικείων περιουσιακών στοιχείων που αποσβένονται και των οποίων οι αξίες εμφανίζονται έτσι μειωμένες στον ισολογισμό. Επομένως, όταν μιλάμε για εμφάνιση των αποσβέσεων στον Ισολογισμό, εννοούμε τον τρόπο κατά τον οποίο μπορούν οι αντίθετοι λογαριασμοί που υπάρχουν των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ενεργητικού να εμφανισθούν σ' αυτόν.

Αυτό μπορεί να γίνει με δύο τρόπους:

α) Με την αναγραφή των λογαριασμών των αποσβέσεων στο Παθητικό

β) Με την αναγραφή των λογαριασμών των αποσβέσεων στο Ενεργητικό ως αφαιρετικών στοιχείων (αυτού).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Έστω ότι οι λογαριασμοί των στοιχείων του Παγίου Ενεργητικού και οι αντίθετοι τους στο Γενικό Καθολικό της επιχειρήσεως «X» στο τέλος της χρήσεως έχουν ως εξής:

X	Ακίνητα	Π	X	Έπιπλα	Π
Μεταφ.	Μέσα	Π			
<hr/>			<hr/>		
1.250.000					150.000
4.500.000					

	Αποσβ/να				Αποσβ/να
Αποσβ/να					
X	Ακίνητα	Π	X	Έπιπλα	Π
Μεταφ. Μέσα	Π				X
	190.000				24.000
450.000					

Α' ΤΡΟΠΟΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ

Ενεργητικό	Ισολογισμός της 31-12-..
Παθητικό	
Ακίνητα	1.250.000 Αποσβεσμένα Ακίνητα
2.000.000	
Έπιπλα	150.000 Αποσβεσμένα Έπιπλα
24.000	
Μεταφορ. Μέσα	4.500.000 Αποσβ. Μεταφ. Μέσα
450.000	
.....
.....	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ
.....	

Με τον τρόπο αυτό, τα πράγματα μάλλον συσκοτίζονται και μάλιστα όταν υπάρχουν πολλά στοιχεία δεκτικά αποσβέσεων. Αλλά το σπουδαιότερο είναι ότι, με τον τρόπο αυτόν τα αθροίσματα του ενεργητικού και του παθητικού είναι εικονικά. Ο Κ. Φ. Σ. αλλά και ο νόμος 2190/1920, άρθρο 42 ε, παρ. 7, αναφέρουν ότι, οι αποσβέσεις των

στοιχείων του παγίου ενεργητικού καταχωρούνται στο ενεργητικό, αφαιρετικά από την αξία κτήσεως ή ιδιοκατασκευής του κάθε στοιχείου του ισολογισμού, ώστε για κάθε λογαριασμό να εμφανίζεται η αξία κτήσεως ή ιδιοκατασκευής, οι σωρευμένες μέχρι την λήξη της χρήσεως αποσβέσεις και η αναπόσβεστη αξία του στοιχείου.

Β' ΤΡΟΠΟΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ

Με το δεύτερο αυτό (νόμιμο) τρόπο, οι αποσβέσεις θα εμφανίζονται στο ενεργητικό με τη μορφή αφαιρετικού στοιχείου ως εξής:

<u>Ενεργητικό</u>		<u>Ισολογισμός</u>
Παθητικό		
.....	
.....		
Μεταφορικά μέσα	2.000.000
.....		
Μείον Αποσβ/να Μεταφορικά		
Μέσα	- 1.500.000	
	500.000	
Μηχανήματα	3.000.000	
Μείον Αποσβ/να		
Μηχανήματα	- 1.000.000	
	2.000.000	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ
.....		

Από τις πιο πάνω εμφανίσεις προκύπτει ότι ο δεύτερος τρόπος εμφανίσεως των αποσβέσεων πλεονεκτεί του πρώτου γιατί παρέχει στον αναγνώστη του Ισολογισμού αμέσως την όλη κατάσταση του παγίου στοιχείου της επιχείρησης.

5.3 ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΜΜΕΣΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΕ ΑΜΕΣΕΣ

Είναι δυνατό κάποια επιχείρηση η οποία μέχρι τώρα ακολουθεί τον έμμεσο τρόπο εμφάνισης των αποσβέσεων να αποφασίσει την αντικατάστασή του με τον άμεσο τρόπο. Η επιχείρηση λοιπόν πρέπει να προβεί στο κλείσιμο των λογαριασμών των αποσβέσεων που υπάρχουν, δηλαδή των αποσβεσμένων στοιχείων, διότι η διατήρησή τους θα δείχνει ότι η επιχείρηση εξακολουθεί να εμφανίζει τις αποσβέσεις με τον έμμεσο τρόπο. Το κλείσιμο των λογαριασμών αυτών θα γίνει με τη μεταφορά τους στους οικείους λογαριασμούς των οποίων τα χρεωστικά υπόλοιπα δηλαδή οι αρχικές αξίες αυτών, θα μειωθούν με τις αποσβέσεις που έγιναν μέχρι τώρα κατά τον έμμεσο τρόπο. Στη συνέχεια δε η επιχείρηση θα προβεί στην καταχώρηση του υπολογισμού των αποσβέσεων κατά τον άμεσο τρόπο.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Έστω ότι η επιχείρηση Α' ακολουθούσε μέχρι τώρα τον έμμεσο τρόπο επί των επίπλων αξίας 200.000€ τα οποία έχουν αποσβεσθεί κατά 50.000€, αποφασίζει από την χρήση αυτήν την αντικατάσταση αυτού και ότι ο υπολογισμός της αποσβέσεως επί των επίπλων για την χρήση αυτή είναι 8 % σταθερά.

Οι σχετικοί λογαριασμοί στο Γενικό Καθολικό κατά την στιγμή της μεταβολής, έχουν ως εξής:

X	Έπιπλα	Π	X	Αποσβ/να Έπιπλα	Π
	200.000				50.000

Σύμφωνα με τα πιο πάνω θα γίνει η εγγραφή:

Τέλος έτους

14.99	Αποσβεσμένα έπιπλα – εξοπλισμός	50.000
	14.00	Έπιπλα
50.000		
	Μετατροπή του έμμεσου σε άμεσο	

Στην συνέχεια η εμφάνιση των αποσβέσεων για τη χρήση που έληξε επί των επίπλων θα γίνει με την εγγραφή:

66.14	Αποσβέσεις Επίπλων – εξοπλισμός	
16.000		
	14.00	Έπιπλα
16.000		
	Υπολογισμός απόσβεσης άμεσα 8% σταθερά	

Μετά τη μεταφορά των πιο πάνω εγγραφών στους οικείους λογαριασμούς, αυτοί θα εμφανίζονται όπως φαίνεται πιο κάτω:

X	Έπιπλα- Λοιπ. Εξ.	Π	X	Αποσβ/να Έπιπλα	Π
	200.000			50.000	
		50.000		50.000	
		16.000		50.000	50.000

X Αποσβέσεις Επίπλων Π

X	Αποσβέσεις Επίπλων	Π
	16.000	

Μετά από αυτά παρατηρούμε ότι:

- α) Ο λογαριασμός <Έπιπλα> με το υπόλοιπο του εμφανίζει την παρούσα αξία των επίπλων και όχι την αρχική. Αυτό γιατί η επιχείρηση ακολουθεί τον άμεσο τρόπο.
- β) Ο λογαριασμός <Αποσβ/να Έπιπλα> εξισώθηκε με τη μεταφορά του στον κύριο αυτού, καθ' όσον η επιχείρηση δεν ακολουθεί τον έμμεσο τρόπο, και
- γ) Ο λογαριασμός <Αποσβέσεις Επίπλων> με το υπόλοιπο του εμφανίζει τις αποσβέσεις που υπολογίστηκαν επί των επίπλων επί της χρήσης που έληξε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 299/2003

Φ.Ε.Κ. Α'255/4.11.2003

Καθορισμός κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν. 2238/1994 (Φ.Ε.Κ. 151 Α'), όπως ισχύουν μετά την τροποποίηση τους με την παράγραφο 6 του άρθρου 5του Ν. 3091/2002 (Φ.Ε.Κ. 330 Α').
2. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 (Φ.Ε.Κ. 137 Α'), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081 /1992 (Φ.Ε.Κ. 154 Α') και αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (Φ.Ε.Κ. 38 Α').
3. Την 1065956/863/Α0012/15.7.2003 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Φ.Ε.Κ. 985 Β'), με την οποία καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών.
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
5. Τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας 385/2003, με πρόταση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Για τον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους των εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών επιχειρήσεων που ασκούνται από φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και του καθαρού εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31, 41, 49 και 105 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ορίζονται κατά τις επόμενες διατάξεις του παρόντος.

2. Η διενέργεια των αποσβέσεων κατ' έτος και με τα οριζόμενα δια του παρόντος ποσοστά είναι υποχρεωτική. Ειδικότερα οι νέες επιχειρήσεις, για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους, δύνανται να προβούν σε απόσβεση όλων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους είτε με συντελεστή μηδέν τοις εκατό (0%) είτε με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%) του ισχύοντος ποσοστού, με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής απόσβεσης που θα επιλεγεί από την επιχείρηση δεν θα μεταβάλλεται από διαχείριση σε διαχείριση.

3. Τα ποσοστά αποσβέσεων που ορίζονται με το παρόν αφορούν ετήσια απόσβεση. Για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης.

4. Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβεστέου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 2.
5. Η αξία των εργαλείων και των ανταλλακτικών των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένεται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.
6. Πάγια περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η αξία κτήσης εκάστου είναι μέχρι εξακόσια (600) ευρώ, δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία.
7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. Α'222) δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος.
8. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που ορίζονται με το παρόν εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου 2003, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31.12.1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1.1.1998 και μετά, με την επιφύλαξη των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

2. Για τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής, που αποκτούν από 1.1.1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές επιχειρήσεις αυτών, οι αποσβέσεις διενεργούνται υποχρεωτικά είτε με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης είτε με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί, γι' αυτά τα πάγια στοιχεία, θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

3. Οι τακτικές αποσβέσεις, που διενεργούνται με τις μεθόδους που προαναφέρθηκαν, υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις του παρόντος και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο παρόν διάταγμα συντελεστών, επί της σε ευρώ αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, όπως η αξία αυτή εξευρίσκεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 3

1. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, κλινικές, σανατόρια και καταστήματα εξυπηρέτησης του

κοινού, γενικώς, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

β) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως ξενοδοχεία, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

γ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών, που χρησιμοποιούνται ως μπαγκαλόους ή κάμπινγκς και είναι κατασκευασμένες από ξύλο, καθώς και τις συναφείς εγκαταστάσεις, που επίσης είναι κατασκευασμένες από ξύλο, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). Για τις ίδιες οικοδομές ή τμήματα αυτών και τις συναφείς εγκαταστάσεις τους, που είναι κατασκευασμένες από τσιμέντο, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

δ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

ε) Για πρόχειρες κατασκευές (ξύλινες, πλαστικές κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται για οποιαδήποτε χρήση, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

στ) Για βιομηχανοστάσια, όπως αυτά νοούνται από τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τα παραρτήματα και παρακολουθήματά τους, καθώς και τις αποθήκες που είναι συνεχόμενες με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών ή την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ζ) Για οικοδομήματα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και συντήρηση καπνών σε φύλλα (αποθήκες καπνών ή άλλων

εξαγωγήμων γεωργικών προϊόντων) και ως ξηραντήρια καπνού, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

η) Για οικοδομήματα αεροδρομίων που χρησιμοποιούνται ως αεροσταθμοί επιβατών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

θ) Για οδικά δίκτυα εντός χώρου εργοστασίων ή χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

2. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζονται στην αξία μόνο των κτισμάτων, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατασκευής τους (συνήθης ή προκατασκευή).

3. Από το ποσό της με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναγνωριζόμενης απόσβεσης αφαιρείται η κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρεχόμενη απόσβεση κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος της οικοδομής ή του καταστήματος, γραφείου κ.λπ., αναλόγως της περίπτωσης.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις τους, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

- α) Για ατμοηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:
- αα) Για λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (ΜΑΖΟΥΤ) και μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).
- β) Για αεριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ), κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).
- γ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου:
- αα) Για μονάδες ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ), κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).
- ββ) Για μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).
- δ) Για ντηζελοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- ε) Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:
- αα) Για φράγματα δύο τοις εκατό (2%).
- ββ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).
- στ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εναλλακτικών μορφών:
- αα) Για αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκές και γεωθερμικές μονάδες κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).
- ζ) Για σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).
- η) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας:

- αα) Για γραμμές μεταφοράς κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).
- ββ) Για υποσταθμούς μεταφοράς κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).
- γγ) Για εναέρια καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).
- δδ) Για συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).
- θ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:
- αα) Για δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- ββ) Για δίκτυα διανομής μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).
- γγ) Για υποσταθμούς διανομής μέσης τάσης - χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- δδ) Για υποσταθμούς διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- εε) Για κέντρα διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).
- στστ) Για καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).
- ζζ) Για συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).
- ι) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, γενικά, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

ια) Για ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ορυκτές ύλες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ιβ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις των παραπάνω ορυχείων:

αα) Για ηλεκτροκίνητο σκαπτικό εξοπλισμό (εκσκαφείς - αποθέτες - ταινιόδρομοι) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

ββ) Για τεχνικά έργα υποδομής και υποστήριξης κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γγ) Για χωματουργικά μηχανήματα και οχήματα κατώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%).

δδ) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό

2. Για τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και τηλεπικοινωνιακά έργα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ψηφιακά κέντρα και ηλεκτρονικές τερματικές διατάξεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για εξοπλισμό μετάδοσης (δικτύων) κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό

γ) Για τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και τηλετυπικές (TELEX) εγκαταστάσεις κέντρων και ραδιοηλεκτρικές εγκαταστάσεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

δ) Για υπόγεια και υποβρύχια καλώδια – σωληνώσεις (συμβατικά και οπτικών ινών) κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

ε) Για καλώδια σωληνώσεων οπτικών ινών κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

στ) Για εναέρια ενσύρματα δίκτυα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και για εναέρια ασύρματα δίκτυα κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ζ) Για κύριες τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και ραδιοηλεκτρικές συνδέσεις - συσκευές και θαλάμους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

η) Για δευτερεύουσες εγκαταστάσεις κατώτερος οκτώμισι τοις εκατό (8,5%) και ανώτερος δωδεκάμισι τοις εκατό (12,5%).

θ) Για καλωδιακά πλοία κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

3. Για τα μηχανήματα και γενικά τον ειδικό εξοπλισμό των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για κάμερες και παρελκόμενα, βίντεο και παρελκόμενα, καθώς και κινητές μονάδες εξωτερικών μεταδόσεων, κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για κέντρα εκπομπής - αναμεταδότες (πομποί - αναμεταδότες και παρελκόμενα, πυλώνες - ιστοί και παρελκόμενα, καθώς και κεραίες εκπομπής - λήψης και παρελκόμενα) κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις ραδιοηλεκτρικών σταθμών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

4. Για τα έργα δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών έργων, έργων αντιρρύπανσης και κέντρων επεξεργασίας λυμμάτων, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για έργα δικτύων ύδρευσης:

αα) Για φράγματα ένα τοις εκατό (1%).

ββ) Για διωλιστήρια κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

γγ) Για υδραγωγεία κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

δδ) Για κύριους τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τρία τοις εκατό (3%).

εε) Για δευτερεύοντες τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%) και ανώτερος τρεισήμισι τοις εκατό (3,5%).

στστ) Για δίκτυα διανομής, καθώς και εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ζζ) Για δεξαμενές κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

β) Για έργα δικτύων αποχέτευσης:

αα) Για έργα βαρείας υποδομής και βασικούς συλλέκτες κατώτερος ένα τοις εκατό (1 %) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

ββ) Για δευτερεύοντες αγωγούς κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

γγ) Για εξωτερικές διακλαδώσεις κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δδ) Για ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για αντιπλημμυρικά έργα:

αα) Για διευθετήσεις ρεμάτων ένα τοις εκατό (1%).

ββ) Για συλλέκτες ομβρίων υδάτων κατώτερος ένα τοις εκατό (1 %) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

γγ) Για δίκτυα ομβρίων υδάτων κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δυόμισι τοις εκατό (2,5%).

δδ) Για φρεάτια υδροσυλλογής κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δ) Για έργα αντιρρύπανσης και κέντρα επεξεργασίας λυμμάτων:

αα) Για ερευνητικά κέντρα λυμμάτων και κέντρα λυμμάτων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

5. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγραντήρες και ξηραντήρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και κεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

β) Για σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

6. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις των πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αντλίες και εξοπλισμό αυτών (των πρατηρίων) κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για αεροσυμπιεστές και γρασαδόρους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

7. Για τα δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κ.λπ. οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για δοχεία μεταφοράς υγρών υλών (βαρελιών κ.λπ.) κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Για χαλύβδινες φιάλες υγραερίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

γ) Για δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων και τα σχετικά εξαρτήματα κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

δ) Για μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

8. Για τα ψυκτικά μηχανήματα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τα ψυκτικά μηχανήματα (ψυγεία διατήρησης τροφίμων κ.λπ.) και τις εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες - καυστήρες κ.λπ.) στους χώρους παραγωγής κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

9. Για τα γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

10. Για τα μηχανήματα παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών) ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

11. Προκειμένου για ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, διυλιστηρίων, παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, όλου μίνας και αλουμινίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

12. Για τις μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

13. Για τις οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους κατώτερους και ανώτερους συντελεστές απόσβεσης:

α) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%).

γ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

14. Για τα μηχανήματα και ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αγωγούς μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου χαλύβδινους ή πολυαιθυλενίου και τις εγκαταστάσεις τους, δεξαμενές υγροποιημένου φυσικού αερίου από σκυρόδεμα και ειδικό μέταλλο και υπόγειες αποθήκες φυσικού αερίου κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

β) Για μηχανήματα ηλεκτρονικής εγκατάστασης καθοδικής προστασίας αγωγών φυσικού αερίου κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γ) Για σταθμούς μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμούς συμπίεσης κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δ) Για κρυογονικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους, κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

15. Για τα λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων, κλινικών και εκπαιδευτηρίων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Των λοιπών επιχειρήσεων κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ΑΡΘΡΟ 5

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες ορίζονται σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και τριάντα τρία τοις εκατό (33%) αντίστοιχα.

3. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό δεν δικαιούνται να διενεργήσουν τις κατά τα άρθρα 3, 4 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Οι επιχειρήσεις λατομείων, εξόρυξης μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών υλών εκτός από τις κατά τα άρθρα 3, 4, 10 και 11 του παρόντος αποσβέσεις διενεργούν ετήσια απόσβεση και επί της αξίας των λατομείων ή των μεταλλείων με κατώτερο συντελεστή επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερο δέκα τοις εκατό (10%).

2. Για τα έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) και επτά τοις εκατό (7%) αντίστοιχα.

3. Για τα έξοδα κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων επιχειρήσεων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε επτά τοις εκατό (7%) και δέκα τοις εκατό (10%) αντίστοιχα.

4. Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11 %) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

5. Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250).

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Για λιμενικά έργα και ναυπηγεία οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για λιμένες, αποβάθρες, ορμητήρια και προβλήτες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

β) Για έργα ελάφρυνσης πρηνών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11 %) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%).

γ) Για ρυμούλκες, βυθοκόρους, πλωτούς γεραμούς, ακάτους, πορθμεία, λέμβους, φορηγίδες, πλωτήρες και λοιπά συναφή στοιχεία κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

δ) Για μόνιμες δεξαμενές από σκυρόδεμα και πλωτές δεξαμενές κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ε) Για ναυπηγικές κλίνες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

στ) Για σχέδια ναυπήγησης πλοίων κατώτερος είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και ανώτερος τριάντα τρία τοις εκατό (33%).

2. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των εργοληπτικών επιχειρήσεων δημόσιων και ιδιωτικών έργων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ξυλεία η οποία χρησιμοποιείται σε οικοδομικά και άλλα τεχνικά έργα, κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Για μεταλλικά ικριώματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για προωθητήρες γαιών (μπουλντόζες), φορτωτές, ισοπεδωτές, αεροσυμπιεστές, εκσκαφείς, ασφαλτικά μηχανήματα, γεωτρύπανα, αναβατόρια, μηχανικά φτυάρια, αυτοκινούμενους αποξεστήρες, θραυστήρες, τριβείς, σιλοκόσκινα, δονητές και αναμικτήρες σκυροδέματος, οδοστρωτήρες κ.λπ. κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

3. Για τις εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαέξι τοις εκατό (16%) αντίστοιχα.

4. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού δεν δικαιούνται να διενεργούν τις κατά τα άρθρα 3, 4, 7 παράγραφος 1 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

5. Για τις εγκαταστάσεις αεροδρομίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αεροδιάδρομους, γέφυρες διέλευσης αεροσκαφών, χώρους πίστας αεροδρομίου για στάθμευση αεροσκαφών, γέφυρες επιβίβασης επιβατών, σύστημα τροφοδοσίας επεξεργασμένου αέρα και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποσκευών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Για υπόγειο σύστημα παροχής ρεύματος 400 HZ στα αεροσκάφη κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για οπτικά αεροβοηθήματα:

αα) Για εργασίες κατασκευής, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Για εξοπλισμό, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

δ) Για τηλεπικοινωνιακά συστήματα κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ΑΡΘΡΟ 8

Για τα γεωργικά μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες, χορτοαναδευτές, χορτοσφρευτές, σπαρτικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδετικές, χορτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης και αντλητικά συγκροτήματα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για λιπασματοδιανομείς και ψεκαστήρες, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%).

γ) Για λοιπά μηχανήματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ΑΡΘΡΟ 9

Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των ακόλουθων πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοκασέτες - D.V.D., καθώς και των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τις κινηματογραφικές ταινίες: αα) κατώτεροι εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) για το πρώτο έτος, έντεκα τοις εκατό (11%) για το δεύτερο έτος, επτά τοις εκατό (7%) για το τρίτο έτος και επτά τοις εκατό (7%) για το τέταρτο έτος εκμετάλλευσης τους και ββ) ανώτεροι ογδόντα τοις εκατό (80%) για το πρώτο έτος, δώδεκα τοις εκατό (12%) για το δεύτερο έτος και οκτώ τοις εκατό (8%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσης τους.

Η απόσβεση υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση ανεξάρτητα από το χρόνο εκμετάλλευσης της ταινίας στο οικείο διαχειριστικό έτος, με τον περιορισμό ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβεί κατά το πρώτο έτος τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευση της ταινίας. Η τυχόν διαφορά της μειωμένης κατά το πρώτο έτος απόσβεσης προσαυξάνει τις αποσβέσεις του δεύτερου έτους ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, ώστε για τα πρώτα δύο (2) έτη η συνολική απόσβεση να ανέρχεται στο ογδόντα έξι τοις εκατό ($75\% + 11\% = 86\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των κατώτερων συντελεστών ή στο ενενήντα δύο τοις εκατό ($80\% + 12\% = 92\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των ανώτερων συντελεστών.

β) Για τις βιντεοταινίες - D.V.D.: αα) κατώτεροι εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για το έτος κτήσης, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για το δεύτερο έτος και δέκα τοις εκατό (10%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσης τους και ββ) ανώτεροι εβδομήντα τοις εκατό (70%)

για το έτος κτήσης και τριάντα τοις εκατό (30%) για το δεύτερο έτος εκμετάλλευσης τους.

γ) Οι τηλεταινίες, τηλεσειρές, μουσικές εκπομπές, εορταστικές εκπομπές, κινούμενα σχέδια, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, αθλητικές και ποικίλου περιεχομένου αναλόγως του χρόνου εκμετάλλευσης τους αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920, αν η εκμετάλλευση τους διαρκεί ένα έτος ή περισσότερα του ενός αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Για τα μεταφορικά μέσα (εκτός από τα πλωτά και τα εναέρια) και το τροχαίο υλικό οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τουριστικά λεωφορεία (πούλμαν) και λεωφορεία μεταφορικών επιχειρήσεων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για φορτηγά αυτοκίνητα κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

γ) Για επιβατηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

αα) Εκπαιδευτηρίων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ββ) Επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (αυτοκινήτων και μοτοσικλετών), κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

- γγ) Λοιπών επιχειρήσεων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
- δ) Για μοτοποδήλατα και ποδήλατα κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
- ε) Για οχήματα χωματουργικών έργων εντός ορυχείου, εξαιρουμένων εκείνων που αναφέρονται στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4, κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).
- στ) Για οχήματα μεταφοράς προσώπων εντός ορυχείου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
- ζ) Για σιδηροτροχιές και τροχάιο υλικό κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).
- η) Για λοιπά μέσα και μηχανήματα των συγκοινωνιακών επιχειρήσεων κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

2. Για τα εναέρια μεταφορικά μέσα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για καινούργια αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

β) Για μεταχειρισμένα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%), πλέον ένα τοις εκατό (1 %) για κάθε έτος το οποίο παρήλθε από το επόμενο έτος της κατασκευής μέχρι το έτος της απόκτησης.

3. Για τα πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων: α) κατώτεροι συντελεστές απόσβεσης δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, επτά τοις εκατό (7%) ετησίως από το δεύτερο έως και το

πέμπτο έτος και τρία τοις εκατό (3%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους και β) ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης είκοσι τοις εκατό (20%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, δέκα τοις εκατό (10%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και πέντε τοις εκατό (5%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους.

4. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 3 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές από διατάξεις ειδικών νόμων.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λπ.) των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης ορίζονται, αντίστοιχα, σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%).

2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λπ.) των λοιπών επιχειρήσεων ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

3. Για τα είδη εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή αριθμομηχανές, λογιστικές μηχανές, φωτοαντιγραφικά και φωτοτυπικά μηχανήματα, γραφομηχανές, μαγνητόφωνα, προβολείς διαφανειών, τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, συσκευές TELEX, FAX, καθώς και τα επιστημονικά όργανα και τις συσκευές εργαστηρίου χημείου, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

4. Αν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) και τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) αντίστοιχα.

5. Για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα ηλεκτρονικά συγκροτήματα, γενικώς, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Αν τα παραπάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τριάντα τέσσερα τοις εκατό (34%) και σαράντα τοις εκατό (40%) αντίστοιχα.

Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης του λογισμικού (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα.

Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία.

6. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των ειδών υγιεινής των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων και κλινικών, στις περιπτώσεις που αυτά θεωρούνται εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων και όχι των ακινήτων, ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%), αντίστοιχα.

7. Για φωτεινές επιγραφές που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 12

Για τα είδη τα οποία αποτελούν πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, η οποία εντάσσεται στις υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελμάτων, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για μηχανήματα και λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις, όργανα και συσκευές εργαστηρίου χημείου και συναφών ειδών και έπιπλα και σκεύη κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικό (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

γ) Για οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους ετήσιους συντελεστές απόσβεσης:

αα) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%).

γγ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου)

και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

δ) Για επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα εκατό τοις εκατό (100%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 13

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος ως μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής θεωρούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος:

α) στις παραγράφους 1 (εκτός της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης ε', των περιπτώσεων ι' και ία' και των υποπεριπτώσεων ββ' και δδ' της περίπτωσης ιβ'), 5, 7 (εκτός των περιπτώσεων α' και β'), 8 (εκτός της περίπτωσης β'), 9,11, 12 και 14 (εκτός των περιπτώσεων α' και β') του άρθρου 4.

β) Στην περίπτωση β' της παραγράφου 15 του άρθρου 4, με την προϋπόθεση ότι αυτά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία και

γ) στην παράγραφο 4 του άρθρου 6.

2. Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο οι κατώτεροι ή ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται για τη σταθερή μέθοδο από τις διατάξεις του παρόντος πολλαπλασιάζονται για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο με συντελεστή τρία (3).

3. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο προκύπτοντες συντελεστές αποσβέσεων της φθίνουσας μεθόδου υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

4. Κατά τη διαχειριστική περίοδο που η αναπόσβεστη αξία των πάγιων περιουσιών στοιχείων, μειωμένη με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχείριση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεσθεί σε αυτή τη διαχείριση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Π/Δ 299/2003

ΓΕΝΙΚΑ

Με το πιο πάνω προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδόθηκε σε εκτέλεση της εξουσιοδοτικής διάταξης του έκτου εδαφίου της περίπτ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., καθορίζονται οι Κατώτεροι και οι Ανώτεροι Συντελεστές Απόσβεσης των Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων των εμπορικών επιχειρήσεων (μεταπρατικών, βιοτεχνικών, βιομηχανικών ξενοδοχειακών κλπ.), των γεωργικών επιχειρήσεων και των προσώπων που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών, οι οποίες κατά το λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των εν λόγω επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών.

Οι συντελεστές αυτοί έχουν εφαρμογή σύμφωνα με την περίπτωση β' του άρθρου 30 του ν. 3091/2002 αλλά και σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 1 αυτού του ΠΔ από 1/1/2003 για διαχειριστικές χρήσεις που άρχισαν από την ημερομηνία αυτή και μετά. Επομένως οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων οι οποίες βαρύνουν διαχειριστικές χρήσεις που άρχισαν από 1/1/2003 και μετά, χωρίς να ενδιαφέρει ο χρόνος απόκτησης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων δηλαδή αν αυτά αποκτήθηκαν πριν ή μετά την 1/1/2003.

Όπως ορίζεται με τη διάταξη του πέμπτου εδαφίου της περίπτ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων οι επιχειρήσεις

δύνανται να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης και δεν έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν κάποιο συντελεστή απόσβεσης ο οποίος βρίσκεται μεταξύ του κατώτερου και του ανώτερου. Η επιλογή του κατώτερου ή του ανώτερου συντελεστή απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία ανήκουν στην ίδια κατηγορία και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους.

⇒ Η παραπάνω παράγραφος αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 9 του **N.3296/2004 (ΦΕΚ 253/A')** και έγινε ως εξής: *«Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων στα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης είτε οποιονδήποτε άλλο ενδιάμεσο συντελεστή μεταξύ κατώτερου και ανώτερου και με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής που επιλέγεται θα χρησιμοποιείται σταθερά μέχρι την πλήρη απόσβεση των πιο πάνω παγίων στοιχείων.»*

Για την εφαρμογή των παραπάνω ως κατηγορία πάγιων περιουσιακών στοιχείων νοείται, η τελευταία υποδιάκριση αυτών, όπως ορίζεται στο κοινοποιούμενο ΠΔ. Π.χ. τα πάγια της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του κοινοποιούμενου ΠΔ αποτελούν μια κατηγορία, τα πάγια της περίπτ. β' της ίδιας παραγράφου αποτελούν άλλη κατηγορία, τα πάγια της υποπερίπτ. αα' της περίπτ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του κοινοποιούμενου ΠΔ αποτελούν άλλη κατηγορία, τα πάγια της υποπερίπτ. ββ' της ίδιας περίπτωσης αποτελούν άλλη κατηγορία κ.ο.κ.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών των οποίων η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι περιορισμένη και πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος και για τα οποία δεν

ορίζεται με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου ΠΔ κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης, θα αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους. Αυτό σημαίνει ότι για τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία δεν θα υπάρχει δυνατότητα επιλογής κατώτερου ή ανώτερου συντελεστή απόσβεσης εφόσον αυτά θα αποσβένονται υποχρεωτικά με το συντελεστή απόσβεσης που θα προκύπτει με βάση την αποσβεστέα αξία και την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους.

Μετά από τα παραπάνω, παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες, εφόσον και στο βαθμό που κρίνεται αναγκαίο, για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του συγκεκριμένου Προεδρικού Διατάγματος.:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 ορίζεται η θέσπιση κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων των εμπορικών βιομηχανικών και γεωργικών επιχειρήσεων, καθώς και των ελεύθερων επαγγελματιών για το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού κέρδους αυτών κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 31, 41, 49 και 105 του Κ.Φ.Ε..

2. Με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 ορίζεται ότι η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτος για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με τους θεσπισμένους συντελεστές είναι υποχρεωτική. Επομένως ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους

συντελεστές που έχουν θεσπιστεί για το σκοπό αυτό, και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής χρήσης. Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή διενεργηθούν αποσβέσεις αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενέργησε.

Από τον κανόνα αυτό ορίζεται παρέκκλιση με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1. Ειδικότερα με το εν λόγω εδάφιο ορίζεται ότι οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που ακολουθούν τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας άρχισαν την παραγωγική λειτουργία τους έχουν την εξής δυνατότητα: α) είτε να μην πραγματοποιήσουν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους ή β) να πραγματοποιήσουν μεν αποσβέσεις γι' αυτά αλλά με συντελεστή το μισό εκείνου που προβλέπεται, δηλαδή αν προβλέπεται για κάποιο πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή, θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις γι' αυτό με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό 4% ($8\% \times 50\%$), διαφορετικά θα έχει ανάλογη εφαρμογή το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας ή της διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων αφορά αφενός όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή) και αφετέρου όλες τις διαχειριστικές χρήσεις (δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει τις προβλεπόμενες μειωμένες αποσβέσεις και στις τρεις 3 διαχειριστικές χρήσεις).

Επισημαίνεται ότι για τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας οι επιχειρήσεις αρχίζουν την παραγωγική λειτουργία τους θα πρέπει να διενεργήσουν κανονικά αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, δεδομένου ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή αφορά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής της διαχειριστικής χρήσης.

Για την εφαρμογή των παραπάνω ως νέες επιχειρήσεις θεωρούνται οι ακόλουθες:

- i) Εκείνες οι οποίες ιδρύονται από 1/1/2003 και μετά.
- ii) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρυθεί πριν από την πιο πάνω ημερομηνία και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.
- iii) Εκείνες οι οποίες από 1/1/2003 και μετά ιδρύουν υποκατάστημα.
- iv) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει υποκατάστημα πριν από την 1/1/2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.
- v) Εκείνες οι οποίες από 1/1/2003 και μετά ιδρύουν αυτοτελή κλάδα ή αρχίζουν την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα.

Π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση ιδρύει μια νέα παραγωγική μονάδα η οποία κατασκευάζει προϊόντα όμοια με αυτά που ήδη παράγονται ή νέα προϊόντα ή μια ξενοδοχειακή επιχείρηση ανεγείρει και άλλο ξενοδοχειακό συγκρότημα δίπλα στο ήδη υφιστάμενο ή μια εταιρία κινητής τηλεφωνίας αρχίζει να παρέχει υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας.

- vi) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει αυτοτελή κλάδα ή έχουν αρχίσει την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα, πριν από την 1/1/2003 και των οποίων η διαχειριστική

χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις iii, iv, v και vi οι επιχειρήσεις θεωρούνται νέες μόνον όσων αφορά το υποκατάστημα και τον αυτοτελή κλάδα ή τη νέα δραστηριότητα με αυτοτελή οργάνωση αντίστοιχα, τότε η επιλογή της μη διενέργειας ή διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων θα αφορά μόνο τα πάγια του υποκαταστήματος κλπ.

Όσων αφορά το πότε μια επιχείρηση που έχει περιέλθει από συγχώνευση ή μετατροπή θεωρείται «νέα» ή όχι, έχουν εφαρμογή όσα αναφέρονται στην διαταγή 1051542/10435/B0012/ΠΟΛ 1122/28.4.1998

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 1 ορίζεται ότι τα ποσοστά αποσβέσεων που καθορίζονται με το π.δ/γμα αφορούν ετήσια απόσβεση, καθώς και ότι για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες λειτουργίας μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης. Επομένως οι αποσβέσεις που υπολογίζονται με τον προβλεπόμενο συντελεστή είναι αποσβέσεις ενός έτους ή με άλλα λόγια δώδεκα (12) μηνών, πότε αν κάποιο πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μικρότερο από δώδεκα (12) μήνες (π.χ. επειδή αγοράστηκε και τέθηκε σε λειτουργία τον 3ο μήνα της 12μηνιας διαχειριστικής χρήσης ή επειδή πουλήθηκε το 10ο μήνα της 12μηνιας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα περιοριστούν στα 10/12 αυτών. Σημειώνεται ότι στο χρονικό διάστημα χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του παγίου περιλαμβάνεται και ο μήνας που αυτό άρχισε να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί, χωρίς να ενδιαφέρει ο αριθμός των ημερών που χρησιμοποιήθηκε ή λειτούργησε το μήνα

αυτό. Κατά την ίδια έννοια αν κάποιο πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, έστω για δεκαπέντε (15) μήνες, όπως συμβαίνει π.χ. στην περίπτωση της υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα προσαυξηθούν κατά τα 3/12 αυτών, δηλαδή θα ανέλθουν στα 15/12 των ετήσιων αποσβέσεων.

Όσον αφορά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης ούτε και για τις τυχόν παρεπόμενες ασχολίες της, δηλαδή εκείνα τα οποία έχουν τεθεί εκτός εκμετάλλευσης, γι' αυτά και για το χρονικό διάστημα που είναι εκτός εκμετάλλευσης δεν θα υπολογίζονται αποσβέσεις. Αντίθετα για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων που λειτουργούν *εποχιακά*, δηλαδή των επιχειρήσεων που λειτουργούν συγκεκριμένους μήνες κάθε διαχειριστική χρήση (π.χ. ξενοδοχειακές, τυποποίησης αγροτικών προϊόντων κλπ.), θα υπολογίζονται αποσβέσεις για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης, δεδομένου ότι η μη χρησιμοποίηση των παγίων τους για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας τους και δεν είναι επιλογή των επιχειρήσεων.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 1 ορίζεται ότι οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα από το π.δ/γμα δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 2. Επομένως η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο, διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί γι' αυτό γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται

παραγωγικά από την επιχείρηση. Περισσότερα για την αποσβεστέα αξία των παγίων αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 2.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 1 ορίζεται ότι τα εργαλεία και τα ανταλλακτικά των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένονται εφάπαξ, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά. Σημειώνεται ότι η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων είναι υποχρεωτική και οι επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να τα αποσβέσουν τμηματικά.

6. Με την παρ. 6 του άρθρου 1 ορίζεται ότι πάγια περιουσιακά στοιχεία η αξία κτήσης εκάστου των οποίων είναι μέχρι εξακόσια (600) € δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά. Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, όπως είναι των παγίων της προηγούμενης παραγράφου, αλλά δυνητική. Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στη εν λόγω διαχειριστική χρήση είτε τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξάρτητα αν η τμηματική απόσβεσή του, όπως ειδικότερα αναφέρεται στο επόμενο άρθρο, μπορεί να γίνει με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο.

Σημειώνεται ότι η επιλογή, της εφάπαξ ή τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο αυτής της κατηγορίας ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 600 €) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Επιπλέον σημειώνεται ότι

το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Άρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τ.Π.-Δ.Α., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

⇒ Η παραπάνω παράγραφος αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 9 του **Ν.3296/2004 (ΦΕΚ 253/Α')** και έγινε ως εξής: *«Πάγια στοιχεία των οποίων η αξία κτήσης του καθενός είναι μέχρι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ, μπορούν να αποσβεσθούν εξ ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία.»* και έχει εφαρμογή για αγορές πάγιων στοιχείων που πραγματοποιούνται από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1. 1.2005 και μετά.

7. Με την παρ. 7 του άρθρου 1 ορίζεται ότι οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. 222 Α') δεν θίγονται από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος. Επομένως για την απόσβεση των φορολογικών μηχανισμών αυτού του νόμου δεν έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος αλλά οι ως άνω διατάξεις αυτού του νόμου.

8. Με την παρ. 8 του άρθρου 1 ορίζεται ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης για τον οποίο έχει γίνει αναφορά στην αρχή της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 2 ορίζεται ότι για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31/12/1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1/1/1998 και μετά, επιφυλασσομένων όσων ορίζονται με την παρ. 2 αυτού του άρθρου, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο. Δηλαδή όλα τα πάγια που έχουν

ήδη αποκτηθεί, καθώς και εκείνα που θα αποκτηθούν μελλοντικά θα αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παρ. 2 αυτού του άρθρου.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 2 ορίζεται δυνητική παρέκκλιση από τον κανόνα της προηγούμενης παραγράφου, σύμφωνα με τον οποίο όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο. Ειδικότερα με την παράγραφο αυτή ορίζεται ότι για τα καινούργια μηχανήματα και τον καινούργιο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτούν από 1/1/1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές αυτών επιχειρήσεις οι αποσβέσεις διενεργούνται είτε με τη σταθερή μέθοδο, όπως δηλαδή ορίζεται με την προηγούμενη παράγραφο, είτε με τη φθίνουσα μέθοδο, η μέθοδος δε απόσβεσης που θα επιλεγεί θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

Η επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους. Δηλαδή οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις: α) δεν έχουν τη δυνατότητα για ορισμένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας να επιλέξουν τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και για τα υπόλοιπα τη φθίνουσα και β) εφόσον επιλέξουν μέθοδο απόσβεσης, έστω τη φθίνουσα, αυτήν θα χρησιμοποιούν μέχρι την πλήρη απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας.

Ωστόσο, αν π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση κατά τη διαχειριστική χρήση 1/1-31/12/2003 αποκτήσει καινούργια μηχανήματα και επιλέξει γι' αυτά τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και σε κάποια επόμενη διαχειριστική χρήση αποκτήσει είτε καινούργια μηχανήματα είτε καινούργιο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής είτε

και τα δύο, για την απόσβεση των νέων παγίων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία μπορεί να επιλέξει είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης. Δηλαδή για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας που αποκτούνται σε κάθε επόμενη διαχειριστική χρήση οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, χωρίς να δεσμεύονται από τις προηγούμενες επιλογές τους σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις για την απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας.

Στην περίπτωση συγχώνευσης επιχειρήσεων τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευόμενων θα εξακολουθήσουν να αποσβένονται από τις προκύπτουσες από τη συγχώνευση επιχειρήσεις με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που θα αποσβένονταν από τις συγχωνευόμενες, αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η συγχώνευση. Το ίδιο ισχύει ανάλογα στην περίπτωση απορρόφησης ή διάσπασης επιχειρήσεων, εισφοράς κλάδου κλπ.

Επισημαίνεται ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης ουσιαστικά αφορά τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτούνται από τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις εντός των διαχειριστικών χρήσεων που αρχίζουν από 1/1/2003 και μετά και όχι εκείνα που έχουν αποκτηθεί τις προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις. Αυτό γιατί για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας τα οποία έχουν αποκτήσει οι ως άνω επιχειρήσεις κατά τις προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις έχει ήδη γίνει η επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης με βάση τις σχετικές διατάξεις του π.δ/τος 100/1998, οπότε αυτά θα εξακολουθήσουν να αποσβένονται με τη μέθοδο που έχει επιλεγεί και σύμφωνα με όσα ορίζονται πλέον από τις οικείες διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 2 ορίζεται ότι οι αποσβέσεις που διενεργούνται με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται από τις οικείες διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος, και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων συντελεστών, επί της σε αξία κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, η οποία προσαυξάνεται με τις δαπάνες των προσθηκών ή βελτιώσεων, ή επί της σε αναπροσαρμοσμένης αξίας τους (δηλαδή όπως η αξία αυτή προκύπτει από την αναπροσαρμογή που γίνεται με βάση τις οικείες διατάξεις του ν. 2065/1992).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 3

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 3 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των κτιριακών εγκαταστάσεων και των οικοδομημάτων. Σημειώνεται ότι με την παράγραφο αυτή και ειδικότερα με την περίπτ. θ' αυτής ορίστηκε για πρώτη φορά, συντελεστής απόσβεσης για τα οδικά δίκτυα που βρίσκονται εντός χώρου εργοστασίων ή εντός χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 3 ορίζεται ότι τα ποσοστά απόσβεσης της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζονται μόνο στην αξία των κτισμάτων, χωρίς να ενδιαφέρει αν έχουν κατασκευαστεί με το συνηθισμένο τρόπο ή αν είναι προκατασκευασμένα. Συνεπώς τα εν λόγω ποσοστά απόσβεσης δεν εφαρμόζονται επί της αξίας των οικοπέδων επί των οποίων έχουν ανεγερθεί τα κτίσματα.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 2 ορίζεται ότι από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα οικοδομήματα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού αφαιρείται η απόσβεση που σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που προκύπτει από τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα οικοδομήματα.

Επομένως εάν **π.χ.** κάποιο οικοδόμημα ιδιοχρησιμοποιείται, οπότε προκύπτει εισόδημα από ιδιόχρηση, και υπό την προϋπόθεση ότι το καθαρό εισόδημα από την ιδιόχρηση αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. (κατά τις οποίες από το ακαθάριστο εισόδημα από ιδιόχρηση εκπίπτουν μεταξύ των άλλων και αποσβέσεις οι οποίες υπολογίζονται με συντελεστή 5% ή 10% επί του ακαθάριστου εισοδήματος ανάλογα με τη χρήση του οικοδομήματος), οι αποσβέσεις αυτές αφαιρούνται από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για το οικοδόμημα με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οπότε από το ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις εκπίπτει το υπολειπόμενο τμήμα των αποσβέσεων. Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα, καθώς και για τους υπόχρεους της παρ. 4 του άρθρου 2 (Ο.Ε., Ε.Ε. κ.λπ.) που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων παραγωγής μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, των ορυχείων που διατηρούν επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ύλες που

χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και των μηχανημάτων και εγκαταστάσεων των τελευταίων.

Σημειώνεται ότι με την παράγραφο αυτή ορίστηκε για *πρώτη φορά* συντελεστής απόσβεσης:

- . Για τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου (περίπτ. γ')
- . Για τα φράγματα των υδροηλεκτρικών σταθμών (υποπερίπτ. αα' της περίπτ. ε').
- . Για τα αιολικά πάρκα (υποπερίπτ. αα» της περίπτ. στ')
- . Για τους σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας -ΣΗΘ - (περίπτ. ζ')
- . Για τα συστήματα τηλεοπτείας -τηλεχειρισμών (υποπερίπτ.δδ' της περίπτ.η')
- . Για τα χωματοουργικά μηχανήματα και τα οχήματα των προαναφερόμενων ορυχείων (υποπερίπτ. γγ' της περίπτ. ιβ')
- . Για τον εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (περίπτ. 1').
- . Για τον εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης των προαναφερόμενων ορυχείων (υποπερίπτ. δδ' της περίπτ. ιβ').

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων και των τηλεπικοινωνιακών έργων.

3. Με την Παρ. 3 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και γενικά του ειδικού εξοπλισμού των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των έργων δικτύων ύδρευσης και

αποχέτευσης, των αντιπλημμυρικών έργων των έργων αντιρρύπανσης και των κέντρων επεξεργασίας λυμάτων.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες.

6. Με την παρ. 6 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων των πρατήριων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων.

7. Με την παρ. 7 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των δοχείων μεταφοράς υγρών και αερίων των δεξαμενών κλπ.

8. Με την παρ. 8 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των ψυκτικών μηχανημάτων.

Σημειώνεται ότι με την παράγραφο αυτή ορίστηκε για πρώτη φορά ιδιαίτερος συντελεστής απόσβεσης για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων (περίπτ.β').

9. Με την παρ. 9 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των γερανοφόρων και των ανυψωτικών μηχανημάτων.

10. Με την παρ. 10 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών).

11. Με την παρ. 11 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των ειδικών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων των ακόλουθων επιχειρήσεων:

- . Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων
- . Βυρσοδεψίας
- . Παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό. και τεχνητό βαμβάκι.

- . Παραγωγής πλαστικών ειδών
- . Εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών
- . Υποδηματοποιίας
- . Παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό)
- . Παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων
- . Δωλιστηρίων
- . Παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, αλουμίνας και αλουμινίου.

12. Με την παρ. 12 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μητρών (καλουπιών) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής. Όσον αφορά τις μήτρες που έχουν κατασκευαστεί από πλαστική ή θερμοπλαστική ύλη, έχει γίνει δεκτό (Σ.σ.. 2697 /1972) ότι επειδή γι' αυτές δεν προβλέπεται συντελεστής απόσβεσης, υπόκεινται σε φθορά όπως τα ανταλλακτικά και επομένως θα αποσβένονται, όπως και αυτά, εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.

13. Με την παρ. 13 του άρθρου 4 ορίζονται, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των οικιακών συσκευών ή συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Σημειώνεται ότι για τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία προβλέπεται απόσβεση μόνο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό 75% της αξίας τους.

14. Με την παρ. 14 του άρθρου 4 ορίζονται Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές-απόσβεσης των μηχανημάτων και των ειδικών εγκαταστάσεων παραγωγής μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου.

15. Με την παρ. 15 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των λοιπών μηχανημάτων και εγκαταστάσεων των ακόλουθων επιχειρήσεων:

- . Ξενοδοχειακών
- . Σανατορίων
- . Κλινικών
- . Εκπαιδευτηρίων
- . Λοιπών επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 5

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 5 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 5 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 5 ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις των προηγούμενων παραγράφων αυτού του άρθρου δεν δικαιούνται να διενεργούν αποσβέσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται από τα άρθρα 3 (κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομήματα), 4 (μηχανήματα κλπ.) και 10 (μεταφορικά μέσα κλπ.) του κοινοποιούμενου π.δ/τος. Δηλαδή τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτών των άρθρων, καθώς και οι λοιπές εγκαταστάσεις γενικά των εν λόγω επιχειρήσεων θα αποσβένονται με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές αυτού του άρθρου και όχι με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές των πιο πάνω άρθρων.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των λατομείων και των μεταλλείων. Σημειώνεται ότι οι συντελεστές αυτοί αφορούν αποκλειστικά τα ίδια τα λατομεία και μεταλλεία και δεν αφορούν τα κτίσματα, τα μεταφορικά μέσα κλπ. των λατομείων και μεταλλείων, τα οποία θα αποσβένονται με τις οικείες διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των εξόδων κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των εξόδων κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων ως άνω επιχειρήσεων.

4. Με την παρ. 4 του -άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των σπαστήρων λίθων, των θραυστήρων, των τριβείων, των πετρελαιομηχανών και των λοιπών μηχανημάτων των παραπάνω επιχειρήσεων, όπως π.χ. των γεωτρύπανων, των χωματουργικών μηχανημάτων, των φορτωτών κλπ.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 6 ορίζεται ότι η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών με αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250), καθώς και ότι οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων. Κατά τις διατάξεις αυτού του άρθρου οι δαπάνες για την εκτέλεση κάθε

φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς οι συναφείς με αυτές δαπάνες γενικά δύνανται να αποσβένονται κατ' επιλογή της επιχείρησης: α) εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν ή β) εφάπαξ μέσα σε κάποια από τις επόμενες τέσσερις (4) διαχειριστικές χρήσεις ή γ) τμηματικά μέσα στις διαχειριστικές αυτές χρήσεις. Με τον ίδιο τρόπο διενεργείται και η απόσβεση των δαπανών για την εκτέλεση κάθε φύσης λατομικών ερευνών, καθώς και των συναφών με αυτές δαπανών.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των λιμενικών έργων και των πάγιών περιουσιακών στοιχείων των ναυπηγείων.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των εργοληπτικών επιχειρήσεων που εκτελούν δημόσια ή ιδιωτικά τεχνικά έργα.

3. Με την παρ., 3 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 7 ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης διωρύγων δεν δικαιούνται να διενεργούν αποσβέσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται από τα άρθρα 3 (κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομήματα), 4 (μηχανήματα κλπ.), 7 παρ. 1 (λιμένες, αποβάθρες, έργα ελάφρυνσης πρανών, ρυμούλκες κλπ.) και 10 (μεταφορικά μέσα κλπ.) του κοινοποιούμενου π.δ/τος.

Επομένως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτών των άρθρων, καθώς και οι λοιπές εγκαταστάσεις γενικά των εν λόγω επιχειρήσεων θα

αποσβένονται με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές αυτού του άρθρου και όχι με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές των πιο πάνω άρθρων.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εγκαταστάσεων των αεροδρομίων.

ΑΡΘΡΟ 8

Με το άρθρο 8 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των γεωργικών μηχανημάτων και των εργαλείων που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά.

ΑΡΘΡΟ 9

Με το άρθρο 9 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορισμένων πάγιων περιουσιακών στοιχείων επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοταινίες D.V.D. και ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς. Ειδικότερα ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των κινηματογραφικών ταινιών, των βιντεοταινιών D.V.D., των τηλεταινιών, των τηλεσειρών, των μουσικών εκπομπών, των εορταστικών εκπομπών, των κινούμενων σχεδίων, των τηλεπαιχνιδιών κλπ.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μεταφορικών μέσων (εκτός των πλωτών και των εναέριων) και του τροχαίου υλικού. Σημειώνεται ότι τα αυτοκινούμενα μηχανήματα που εκτελούν παράλληλα ανυψωτικό και μεταφορικό έργο (κλαρκ κλπ.), επειδή δεν εκτελούν μεταφορές με την

κλασσική έννοια του όρου, δεν εντάσσονται στα μεταφορικά μέσα αλλά στα ανυψωτικά μηχανήματα, των οποίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται στην παρ. 9 του άρθρου 4.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εναέριων μεταφορικών μέσων.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πλοίων και των λοιπών πλωτών μέσων χωρητικότητας φορτίου κάτω από 500 τόνους.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 10 ορίζεται ότι οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται, εάν από διατάξεις ειδικών νόμων προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές, οπότε εφαρμόζονται οι τελευταίοι.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης. Ως είδη εξοπλισμού γενικά νοούνται όλα τα κινητά περιουσιακά στοιχεία των παραπάνω επιχειρήσεων που είναι αναγκαία για την οργάνωση γενικά και τη λειτουργία τους, όπως είναι τα έπιπλα, τα λευκά είδη, τα σκεύη (μαγειρικά σκεύη, σεרבίτσια κλπ.), τα είδη προθήκης και κάθε άλλο είδος χρήσιμο για την εξυπηρέτηση τόσο του κοινού όσο και του προσωπικού των εν λόγω επιχειρήσεων (π.χ. ανεμιστήρες, τηλεοράσεις κλπ.).

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά των λοιπών επιχειρήσεων.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή των αριθμομηχανών, των φωτοαντιγραφικών και των φωτοτυπικών μηχανημάτων, των γραφομηχανών, των μαγνητόφωνων κλπ.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γραφείου, όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης. Επομένως οι επιχειρήσεις οι οποίες χρησιμοποιούν τα πιο πάνω πάγια Περιουσιακά στοιχεία κατά σύστημα για σκοπούς εκπαιδευτικούς (σχολές επαγγελματικής ή τεχνικής εκπαίδευσης, κέντρα ελεύθερων σπουδών κλπ.) θα διενεργούν γι' αυτά αποσβέσεις με τον κατώτερο ή τον ανώτερο συντελεστή της παρούσας παραγράφου, οι οποίοι είναι μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους της προηγούμενης παραγράφου.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η.Υ.) και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων γενικά. Επίσης ορίζεται διαφορετικός κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των Η.Υ. και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων γενικά, οι οποίοι είναι μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους προηγούμενους, όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης. Επιπλέον ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης του λογισμικού των Η.Υ. (software).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ακόμη ότι η απόσβεση των Η.Υ. και του λογισμικού τους μπορεί να γίνεται εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

6. Με την παρ. 6 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών υγιεινής των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, των σανατορίων και των κλινικών. Εννοείται ότι οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται για τα συγκεκριμένα πάγια τα οποία παρακολουθούνται σε ιδιαίτερο λογαριασμό, επειδή δεν είναι συστατικά του ακινήτου, δηλαδή δεν είναι συνδεδεμένα με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου.

7. Με την παρ. 7 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των φωτεινών επιγραφών που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων. Σημειώνεται ότι για πρώτη φορά ορίζεται συντελεστής απόσβεσης για τα εν λόγω πάγια περιουσιακά στοιχεία.

ΑΡΘΡΟ 12

Με το άρθρο 12 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των ελεύθερων επαγγελματιών. Σχετικά με την απόσβεση των εν λόγω παγίων σημειώνονται τα ακόλουθα:

Με την περίπτ. β' αυτού του άρθρου ορίζεται κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των Η.Υ., του λογισμικού τους και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Επομένως οι ελεύθεροι επαγγελματίες υποχρεούνται να αποσβένουν τα εν λόγω πάγια τμηματικά και δεν έχουν τη δυνατότητα, όπως οι επιχειρήσεις, να επιλέξουν την εφάπαξ απόσβεσή τους μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

Με την περίπτ. γ' αυτού του άρθρου εκτός από τους κατωτέρους και τους ανώτερους συντελεστές απόσβεσης των οικιακών συσκευών ή

συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ορίζεται ότι τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται μέχρι ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό 75% της αξίας τους, όπως γίνεται και με τα ίδια πάγια που ανήκουν στις επιχειρήσεις

ΑΡΘΡΟ 13

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 13 εξειδικεύονται τα καινούργια μηχανήματα και ο λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής, τα οποία, όπως ορίζεται με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του κοινοποιούμενου π.δ/τος, όταν αποκτούνται από 1/1/1998 και μετά από βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και μικτές αυτών επιχειρήσεις, δύνανται να αποσβένονται κατ' επιλογή της επιχείρησης είτε με τη σταθερή είτε με τη φθίνουσα μέθοδο.

Για διευκόλυνση επισυνάπτεται στην παρούσα πίνακας, στον οποίο εμφανίζονται: α) τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία, β) οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσής τους με τη σταθερή μέθοδο και γ) οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσής τους με τη φθίνουσα μέθοδο.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 13 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι, συντελεστές απόσβεσης των παραπάνω πάγιων περιουσιακών στοιχείων, όταν γι' αυτά επιλέγεται η φθίνουσα μέθοδος απόσβεσης. Ειδικότερα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ότι κατά την απόσβεση των εν λόγω παγίων με τη φθίνουσα μέθοδο εφαρμόζεται ο κατώτερος ή ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της σταθερής μεθόδου, αφού προηγουμένως τριπλασιαστεί. Π.χ. ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της σταθερής μεθόδου των γερανοφόρων και των ανυψωτικών μηχανημάτων, που είναι έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα, γίνονται

τριάντα τρία τοις εκατό (33%) και σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) αντίστοιχα.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 13 ορίζεται ότι οι συντελεστές απόσβεσης της φθίνουσας μεθόδου των παραπάνω πάγιων περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας τους. Συνεπώς ο οικείος συντελεστής απόσβεσης της φθίνουσας μεθόδου αρχικά εφαρμόζεται επί της σε αξίας κτήσης κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου, η οποία προσαυξάνεται με τις δαπάνες των προσθηκών ή βελτιώσεων, ή επί της σε αναπροσαρμοσμένης αξίας του και στη συνέχεια επί της κάθε φορά αναπόσβεστης αυτής αξίας.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου -13 ορίζεται ότι κατά τη διαχειριστική χρήση που η αναπόσβεστη αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αφού μειωθεί και με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν. σε αυτή τη διαχειριστική χρήση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης (προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων) ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεστεί σε αυτή τη διαχειριστική χρήση. Για την καλύτερη κατανόηση όσων αναφέρονται στην παρούσα και στην προηγούμενη παράγραφο παρατίθενται ένα παράδειγμα υπολογισμού αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο, το οποίο αφορά πάγιο που έχει αποκτηθεί πριν από την 1/1/2003.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Έστω ότι στην αρχή της διαχειριστικής χρήσης 1/1 -31/12/2000 μια βιοτεχνική επιχείρηση απόκτησε καινούργιο μηχάνημα αξίας κτήσης 100.000 . Για το πάγιο αυτό η επιχείρηση επέλεξε σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ/τος 100/1998 τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, πραγματοποίησε δε γι' αυτό αποσβέσεις κατά τις διαχειριστικές χρήσεις 1/1 -31/12/2000, 1/1 -31/12/2.001 και 1/1 -

31/12/2002 με συντελεστή τριάντα τοις εκατό (30%), δηλαδή τον τριπλάσιο της σταθερής μεθόδου. Έστω ότι με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου π.δ/τος ορίζεται γι' αυτό το πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης με τη σταθερή μέθοδο επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

Με βάση τα δεδομένα αυτά η επιχείρηση υποχρεούται να εξακολουθήσει να αποσβένει το εν λόγω πάγιο με τη φθίνουσα μέθοδο, δύναται δε για τον υπολογισμό των αποσβέσεων που θα βαρύνουν τις επόμενες διαχειριστικές χρήσεις να επιλέξει είτε τον τριπλάσιο κατώτερο συντελεστή απόσβεσης της σταθερής μεθόδου (21 %) είτε τον τριπλάσιο ανώτερο (30%), αυτόν δε που θα επιλέξει να τον εφαρμόσει μέχρι την πλήρη απόσβεση του παγίου. Επομένως αν υποθεθεί ότι η επιχείρηση επιλέξει το συντελεστή είκοσι ένα τοις εκατό (21 %), οι αποσβέσεις που έχουν διενεργηθεί και αυτές που θα διενεργηθούν μελλοντικά θα έχουν ως εξής:

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ	ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΗ ΑΞΙΑ
1/1-31/12/2000	100.000,00	30.000,00 *	30.000,00
1/1-31/12/2001	70.000,00	21.000,00 *	51.000,00
1/1-31/12/2002	49.000,00	14.700,00 *	65.700,00
1/1-31/12/2003	34.300,00	7.203,00 *	72.903,00
1/1-31/12/2004	27.097,00	5.690,37 *	78.593,37
1/1-31/12/2005	21.406,63	4.495,39 *	83.088,76
1/1-31/12/2006	16.911,24	3.551,36 *	86.640,12
1/1-31/12/2007	13.359,88	2.805,57 *	89.445,69
1/1-31/12/2008	10.554,31	2.216,40 ή 10.554,30 *	91.662,09 ή 0,01

* Επειδή στη διαχειριστική χρήση 1/1-31/12/2008 η αναπόσβεστη αξία του παγίου, συνυπολογιζομένων και των αποσβέσεων αυτής της διαχειριστικής χρήσης, είναι μικρότερη από το δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης του ($10.554,31 - 2.216,40 = 8.337 < 100.000 \times 10\% = 10.000$), η επιχείρηση δύναται, εφόσον το επιθυμεί, σ'αυτή τη διαχειριστική χρήση να αποσβέσει πλήρως το πάγιο.

ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων ορίζονται ως ακολούθως:

α)	Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, κλινικές, σανατόρια και καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού, γενικώς	5%	8%	8%
β)	Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως ξενοδοχεία	3%	6%	8%
γ)	Για οικοδομές ή τμήματα αυτών, που χρησιμοποιούνται ως μπαγκαλόους ή κάμπινγκς και είναι κατασκευασμένες από ξύλο, καθώς και τις συναφείς εγκαταστάσεις, που επίσης είναι κατασκευασμένες από ξύλο	8%	12%	12%
δ)	Για τις ίδιες οικοδομές ή τμήματα αυτών και τις συναφείς εγκαταστάσεις τους, που είναι κατασκευασμένες από τσιμέντο	5%	8%	8%
ε)	Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις	3%	5%	5%
στ)	Για πρόχειρες κατασκευές (ξύλινες, πλαστικές κ.λ.π.) που χρησιμοποιούνται για οποιαδήποτε χρήση	8%	12%	12%
στ)	Για βιομηχανοστάσια, όπως αυτά νοούνται από τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τα παραρτήματα και παρακολουθήματά τους, καθώς και τις αποθήκες που είναι συνεχόμενες με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών ή την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων	5%	8%	8%

ζ)		Για οικοδομήματα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και συντήρηση καπνών σε φύλλα (αποθήκες καπνών ή άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων) και ως ξηραντήρια καπνού	5%	8%	8%
η)		Για οικοδομήματα αεροδρομίων που χρησιμοποιούνται ως αεροσταθμοί επιβατών	2%	4%	-
θ)		Για οδικά δίκτυα εντός χώρου εργοστασίων ή χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού	3%	5%	-
		Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζονται στην αξία μόνο των κτισμάτων, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατασκευής τους (συνήθης ή προκατασκευή).			
		Από το ποσό της με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναγνωριζόμενης απόσβεσης αφαιρείται η κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. παρεχόμενη απόσβεση κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος			
<p>Για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις τους, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:</p>					
α)		Για ατμοηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:			
	αα)	Για λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (MAZOYT) και μονάδες φυσικού αερίου	4%	5%	
β)		Για αέριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (NTIZEΛ)	5%	7%	
γ)		Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου:			
	αα)	Για μονάδες ελαφρού πετρελαίου (NTIZEΛ)	4%	7%	
	ββ)	Για μονάδες φυσικού αερίου	6%	7%	
δ)		Για νηζελοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	5%	6%	
ε)		Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής			

		ηλεκτρικής ενέργειας:			
	αα)	Για φράγματα	2%		
	ββ)	Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις	3%	4%	
στ)		Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εναλλακτικών μορφών:			
	αα)	Για αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκές και γεωθερμικές μονάδες	5%	7%	10%- 10%- 15%
ζ)		Για σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ)	5%	7%	-
η)		Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας:			
	αα)	Για γραμμές μεταφοράς	3%	4%	5%
	ββ)	Για υποσταθμούς μεταφοράς	4%	5%	6%
	γγ)	Για εναέρια καλώδια μεταφοράς δεδομένων	10%	12%	-
	δδ)	Για συστήματα τηλεοπτείας-τηλεχειρισμών	18%	20%	-
θ)		Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:			
	αα)	Για δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης	5%	6%	6%
	ββ)	Για δίκτυα διανομής μέσης τάσης	4%	5%	5%
	γγ)	Για υποσταθμούς διανομής μέσης τάσης - χαμηλής τάσης	5%	6%	6%
	δδ)	Για υποσταθμούς διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης	4%	6%	6%
	εε)	Για κέντρα διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης	4%	6%	6%
	στ)	Για καλώδια μεταφοράς δεδομένων	7%	8%	
	ζζ)	Για συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών	18%	20%	
ι)		Για εξοπλισμό συντηρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, γενικά	10%	12%	
ία)		Για ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ορυκτές ύλες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	8%	10%	
ιβ)		Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις των παραπάνω ορυχείων:			
	αα)	Για ηλεκτροκίνητο σκαπτικό εξοπλισμό (εκσκαφείς - αποθέτες - ταινιόδρομοι)	5%	6%	12%
	ββ)	Για τεχνικά έργα υποδομής και υποστήριξης	6%	7%	
	γγ)	Για χωματοουργικά μηχανήματα και οχήματα κατώτερος	14%	16%	

	δδ)	Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης	10%	12%	10%
Για τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και τηλεπικοινωνιακά έργα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:					
α)		Για ψηφιακά κέντρα και ηλεκτρονικές τερματικές διατάξεις	15%	20%	
β)		Για εξοπλισμό μετάδοσης (δικτύων)	11%	15%	
γ)		Για τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και τηλετυπικές (TELEX) εγκαταστάσεις κέντρων και ραδιοηλεκτρικές εγκαταστάσεις	15%	20%	
5}		Για υπόγεια και υποβρύχια καλώδια - σωληνώσεις (συμβατικά και οπτικών ινών)	4%	7%	
ε)		Για καλώδια σωληνώσεων οπτικών ινών	5%	8%	
στ)		Για εναέρια ενσύρματα δίκτυα	8%	12%	
		Για εναέρια ασύρματα δίκτυα	5%	8%	
ζ)		Για κύριες τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και ραδιοηλεκτρικές συνδέσεις - συσκευές και θαλάμους	11%	15%	
η)		Για δευτερεύουσες εγκαταστάσεις	8,5%	12,5%	
θ)		Για καλωδιακά πλοία	3%	5%	
Για τα μηχανήματα και γενικά τον ειδικό εξοπλισμό των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:					
α)		Για κάμερες και παρελκόμενα, βίντεο και παρελκόμενα, καθώς και κινητές μονάδες εξωτερικών μεταδόσεων	15%	20%	
β)		Για κέντρα εκπομπής - αναμεταδότες (πομποί - αναμεταδότες και παρελκόμενα, πυλώνες - ιστοί και παρελκόμενα, καθώς και κεραίες εκπομπής - λήψης και παρελκόμενα)	7%	10%	
γ)		Για λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις ραδιοτηλεοπτικών σταθμών	11%	15%	
Για τα έργα δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών έργων, έργων αντιρρύπανσης και κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:					
α)		Για έργα δικτύων ύδρευσης:			
	αα)	Για φράγματα	1%		
	ββ)	Για διυλιστήρια	1%	2%	
	γγ)	Για υδραγωγεία	1,5%	2,5%	
	δδ)	Για κύριους τροφοδοτικούς αγωγούς	2%	3%	
	εε)	Για δευτερεύοντες τροφοδοτικούς αγωγούς	2,5%	3,5%	

	στ)	Για δίκτυα διανομής, καθώς και εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια	7%	10%	
	ζζ)	Για δεξαμενές	1%	2%	
β)		Για έργα δικτύων αποχέτευσης:			
	αα)	Για έργα βαρείας υποδομής και βασικούς συλλεκτήρες	1%	2%	
	ββ)	Για δευτερεύοντες αγωγούς	1,5%	2,5%	
	γγ)	Για εξωτερικές διακλαδώσεις	2%	4%	
	δδ)	Για ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις	7%	10%	
γ)		Για αντιπλημμυρικά έργα:			
	αα)	Για διευθετήσεις ρεμάτων	1%		
	ββ)	Για συλλεκτήρες όμβριων υδάτων	1%	2%	
	γγ)	Για δίκτυα όμβριων υδάτων	1,5%	2,5%	
	δδ)	Για φρεάτια υδροσυλλογής	2%	4%	
δ)		Για έργα αντιρρύπανσης και κέντρα επεξεργασίας λυμάτων:			
	αα)	Για ερευνητικά κέντρα λυμάτων και κέντρα λυμάτων	3%	5%	

Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)		Για κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγραντήρια και ξηραντήρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και ξεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης	7%	10%	
β)		Για σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες	8%	12%	

Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις των πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)		Για αντλίες και εξοπλισμό αυτών (των πρατηρίων)	8%	12%	
β)		Για αεροσυμπιεστές και γρασσαδόρους	11%	15%	

Για τα δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κ.λ.π. οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)		Για δοχεία μεταφοράς υγρών υλών (βαρελιών κ.λ.π.)	24%	30%	
----	--	---	-----	-----	--

β)		Για χαλύβδινες φιάλες υγραερίου	11%	15%	
γ)		Για δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων και τα σχετικά εξαρτήματα	7%	10%	
δ)		Για μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων	3%	5%	

Για τα ψυκτικά μηχανήματα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)		Για τα ψυκτικά μηχανήματα (ψυγείο διατήρησης τροφίμων κ.λ.π.) και τις εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες - καυστήρες κ.λ.π.) στους χώρους παραγωγής	8%	12%	
β)		Για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων	15%	20%	
		Για τα γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα	11%	15%	
		Για τα μηχανήματα παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών)	11%	15%	

Προκειμένου για ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)		Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών	8%	12%	
β)		Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, διυλιστηρίων, παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, αλουμίνας και αλουμινίου	11%	15%	
		Για τις μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής	11%	15%	

Για τις οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους κατώτερους και ανώτερους συντελεστές απόσβεσης:

α)	Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου	2%	4%	
β)	Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα	4,5%	6,5%	
γ)	Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες	3%	5%	

Για τα μηχανήματα και ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)	Για αγωγούς μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου χαλύβδινους ή πολυαιθυλαινίου και τις εγκαταστάσεις τους, δεξαμενές υγροποιημένου φυσικού αερίου από σκυρόδεμα και ειδικό μέταλλο και υπόγειες αποθήκες φυσικού αερίου	1,5%	2,5%	
β)	Για μηχανήματα ηλεκτρονικής εγκατάστασης καθοδικής προστασίας αγωγών φυσικού αερίου	4%	7%	
γ)	Για σταθμούς μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμούς συμπίεσης κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).	2%	4%	
δ)	Για κρυογενικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους	1,5%	2,5%	

Για τα λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)	Των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων, κλινικών και εκπαιδευτηρίων	15%	20%	
β)	Των λοιπών επιχειρήσεων	11%	15%	

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό δεν δικαιούνται να διενεργήσουν τις κατά τα άρ. 3, 4 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

	Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται	15%	20%	
--	--	-----	-----	--

		<p>ως επικίνδυνες ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.</p> <p>Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες ορίζονται σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και τριάντα τρία τοις εκατό (33%) αντίστοιχα.</p>	27%	33%	
		<p>Οι επιχειρήσεις λατομείων, εξόρυξης μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών υλών εκτός από τις κατά τα άρθρα 3,4,10 και 11 του παρόντος αποσβέσεις διενεργούν ετήσια απόσβεση και επί της αξίας των λατομείων ή των μεταλλείων</p> <p>Για τα έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο</p> <p>Για έξοδα κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων επιχειρήσεων</p> <p>Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού</p> <p>Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250).</p> <p>Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.</p>	7%	10%	
		<p>Για τα έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο</p> <p>Για έξοδα κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων επιχειρήσεων</p> <p>Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού</p> <p>Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250).</p> <p>Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.</p>	4%	7%	
		<p>Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού</p> <p>Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250).</p> <p>Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.</p>	7%	10%	
		<p>Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού</p> <p>Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250).</p> <p>Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.</p>	11%	15%	
Για λιμενικά έργα και ναυπηγεία οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:					
α)		Για λιμένες, αποβάθρες, ορμητήρια και προβλήτες	7%	10%	

β)		Για έργα ελάφρυνσης πρανών	11%	16%	
γ)		Για ρυμούλκες, βυθοκόρους, πλωτούς γεραμούς, ακάτους, πορθμεία, λέμβους, φορτηγίδες, πλωτήρες και λοιπά συναφή στοιχεία	8%	12%	
δ)		Για μόνιμες δεξαμενές από σκυρόδεμα και πλωτές δεξαμενές	5%	8%	
ε)		Για ναυπηγικές κλίνες	7%	10%	
στ)		Για σχέδια ναυπήγησης πλοίων	27%	33%	

Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των εργοληπτικών επιχειρήσεων δημόσιων και ιδιωτικών έργων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)		Για ξυλεία η οποία χρησιμοποιείται σε οικοδομικά και άλλα τεχνικά έργα	24%	30%	
β)		Για μεταλλικά ικριώματα	7%	10%	
γ)		Για προωθητές γαιών (μπουλντόζες), φορτωτές, ισοπεδωτές, αεροσυμπιεστές, εκσκαφείς, ασφατικά μηχανήματα, γεωτρύπανα, αναβατόρια, μηχανικά φτυάρια, αυτοκινούμενους ξεστήρες, θραυστήρες, τριβείς, δονητές και αναμικτήρες σκυροδέματος, οδοστρωτήρες κ.λπ.	11%	15%	
		Για τις εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων	11%	16%	
		Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού δεν δικαιούνται να διενεργούν τις κατά τα άρθρα 3, 4, 7 παράγραφος 1 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.			

Για τις εγκαταστάσεις αεροδρομίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)		Για αεροδιάδρομους, γέφυρες διέλευσης αεροσκαφών, χώρους πίστας αεροδρομίου για στάθμευση αεροσκαφών, γέφυρες επιβίβασης επιβατών, σύστημα τροφοδοσίας επεξεργασμένου αέρα και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποσκευών	2%	4%	
β)		Για υπόγειο σύστημα παροχής ρεύματος 400 HZ στα αεροσκάφη	7%	10%	
γ)		Για οπτικά αεροβοηθήματα:			
	αα)	Για εργασίες κατασκευής	2%	4%	
	ββ)	Για εξοπλισμό	3%	5%	

δ)		Για τηλεπικοινωνιακά συστήματα	2%	4%	
Για τα γεωργικά μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:					
α)		Για ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες, χορτοαναδευτές, χορτοσωρευτές, σπαρτικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδειακές, χαρτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης και αντλητικά συγκροτήματα	8%	12%	
β)		Για λιπάσματα διανομείς και ψεκαστήρες	10%	14%	
γ)		Για λοιπά μηχανήματα	7%	10%	
Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των ακολουθών πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοκασέτες - D.V.D., καθώς και των ραδιοηλεκτρονικών σταθμών ορίζονται ως ακολούθως:					
α)		Για τις κινηματογραφικές ταινίες:			
		για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους	75%	80%	
		για το δεύτερο έτος εκμετάλλευσης τους	11%	12%	
		για το τρίτο έτος εκμετάλλευσης τους	7%	8%	
		για το τέταρτο έτος εκμετάλλευσης τους	7%		
		Η απόσβεση υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση ανεξάρτητα από το χρόνο εκμετάλλευσης της ταινίας στο οικείο διαχειριστικό έτος, με τον περιορισμό ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβεί κατά το πρώτο έτος τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευση της ταινίας. Η τυχόν διαφορά της μειωμένης κατά το πρώτο έτος απόσβεσης προσαυξάνει τις αποσβέσεις του δεύτερου έτους ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, ώστε για τα πρώτα δύο (2) έτη η συνολική απόσβεση να ανέρχεται στο ογδόντα έξι τοις εκατό (75% + 11% = 86%) της			

		αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των κατώτερων συντελεστών ή στο ενενήντα δύο τοις εκατό (80% + 12% = 92%) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των ανώτερων συντελεστών.			
β)		Για τις βιντεοταινίες - D.V.D.:			
		για το έτος κτήσης	65%	70%	
		για το δεύτερο έτος εκμετάλλευσης τους	25%	30%	
		για το τρίτο έτος εκμετάλλευσης τους	10%		
γ)		Οι τηλεταινίες, τηλεσειρές, μουσικές εκπομπές, εορταστικές εκπομπές, κινούμενα σχέδια, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, αθλητικές και ποικίλου περιεχομένου αναλόγως του χρόνου εκμετάλλευσης τους αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920 , αν η εκμετάλλευση τους διαρκεί ένα έτος ή περισσότερα του ενός αντίστοιχα.			
Για τα μεταφορικά μέσα (εκτός από τα πλωτά και τα εναέρια) και το τροχαίο υλικό οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:					
α)		Για τουριστικά λεωφορεία (πούλμαν) και λεωφορεία μεταφορικών επιχειρήσεων	15%	20%	
β)		Για φορτηγά αυτοκίνητα	15%	20%	
γ)		Για επιβατηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλές:			
	αα)	Εκπαιδευτηρίων	11%	15%	
	ββ)	Επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (αυτοκινήτων και μοτοσικλετών)	19%	25%	
	γγ)	Λοιπών επιχειρήσεων	11%	15%	
δ)		Για μοτοποδήλατα και ποδήλατα	11%	15%	
ε)		Για οχήματα χωματουργικών έργων εντός ορυχείου, εξαιρουμένων εκείνων που αναφέρονται στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4	19%	25%	
στ)		Για οχήματα μεταφοράς προσώπων εντός ορυχείου	11%	15%	
ζ)		Για σιδηροτροχιές και τροχαίο υλικό	3%	5%	

η)		Για λοιπά μέσα και μηχανήματα των συγκοινωνιακών επιχειρήσεων	8%	12%	
Για τα εναέρια μεταφορικά μέσα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:					
α)		Για καινούργια αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα	4%	6%	
β)		Για μεταχειρισμένα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα, πλέον ένα τοις εκατό (1 %) για κάθε έτος το οποίο παρήλθε από το επόμενο έτος της κατασκευής μέχρι το έτος της απόκτησης.	4%	6%	
Για τα πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων:					
		για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία	15%	20%	
		ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος	7%	10%	
		ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους	3%	5%	
		Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 3 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές από διατάξεις ειδικών νόμων.			
		Για είδη εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λ.π.) των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης	24%	30%	
		Για είδη εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λ.π.) των λοιπών επιχειρήσεων	15%	20%	
		Για τα είδη εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή αριθμομηχανές, λογιστικές μηχανές, φωτοαντιγραφικά και φωτοτυπικά μηχανήματα, γραφομηχανές, μαγνητόφωνα, προβολείς διαφανειών, τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, συσκευές TELEX, FAX, καθώς και τα επιστημονικά όργανα και τις συσκευές εργαστηρίου χημείου	15%	20%	
		Αν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης	29%	35%	

		Για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα ηλεκτρονικά συγκροτήματα, γενικώς	24%	30%	
		Αν τα παραπάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης	34%	40%	
		Για λογισμικό (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών	24%	30%	
		Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία.			
		Για είδη υγιεινής των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων και κλινικών, στις περιπτώσεις που αυτά θεωρούνται εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων και όχι των ακινήτων	15%	20%	
		Για φωτεινές επιγραφές που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων	15%	20%	

Για τα είδη τα οποία αποτελούν πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, η οποία εντάσσεται στις υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α)		Για μηχανήματα και λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις, όργανα και συσκευές εργαστηρίου χημείου και συναφών ειδών και έπιπλα και σκεύη κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).	15%	20%	
β)		Για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικό (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%). Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία. (Η παράγραφος αυτή προστέθηκε με τον 3522/2006 Αρθ. 4 παρ. 9)	24%	30%	
γ)		Για οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης			

		μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους ετήσιους συντελεστές απόσβεσης:			
	αα)	Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου	2%	4%	
	ββ)	Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα	4,5%	6,5%	
	γγ)	Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες	3%	5%	
δ)		Για επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα	100%		

Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος ως μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής θεωρούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος:

α)		στις παραγράφους 1 (εκτός της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης ε', των περιπτώσεων ι' και ια' κοιτών υποπεριπτώσεων ββ' και δδ' της περίπτωσης ιβ'), 5, 7 (εκτός των περιπτώσεων α' και β'), 8 (εκτός της περίπτωσης β'), 9, 11, 12 και 14 (εκτός των περιπτώσεων α' και β') του άρθρου 4.			
β)		Στην περίπτωση β' της παραγράφου 15 του άρθρου 4, με την προϋπόθεση ότι αυτά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία και			
γ)		στην παράγραφο 4 του άρθρου 6.			
		Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο οι κατώτεροι ή ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται για τη σταθερή μέθοδο από τις διατάξεις του παρόντος πολλαπλασιάζονται για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο με συντελεστή τρία (3).			
		Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο προκύπτοντες συντελεστές αποσβέσεων της			

		φθίνουσας μεθόδου υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου.			
		Κατά τη διαχειριστική περίοδο που η αναπόσβεστη αξία των παγίων περιουσιών στοιχείων, μειωμένη με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχείριση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεσθεί σε αυτή τη διαχείριση.			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο

ΜΗΤΡΩΟ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

8.1. Για τη διαχειριστική παρακολούθηση κάθε ενσώματου πάγιου στοιχείου (γηπέδου, κτιρίου, μηχανήματος, μεταφορικού μέσου κ.λ.π.) και για τη λογιστική παρακολούθηση της αξίας κτήσεως και των αποσβέσεων του και γενικότερα της τύχης του, τηρείται μητρώο παγίων στοιχείων, το οποίο αποτελεί την τελευταία ανάλυση των λογαριασμών των παγίων περιουσιακών στοιχείων και το οποίο πρέπει να προκύπτουν, τουλάχιστον, τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 2.2.103 του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου. Τονίζεται ότι το μητρώο τηρείται μόνο εσωλογιστικά, δηλαδή αποτελεί την τελευταία βαθμίδα λογαριασμών των οικείων παγιωνστοιχείων (καταρτίζονται οπωσδήποτε ισοζύγια κ.λ.π.).

Η διαχειριστική παρακολούθηση των παγίων στοιχείων εξασφαλίζεται καλύτερα αν το μητρώο είναι θεωρημένο από την οικονομική εφορία. Τέτοια θεώρηση προβλέπει και ο νέος Κ.Σ. (άρθρο 27 παράγραφος 4 Π.Δ. 186/1992 και προέβλεπε και ο προηγούμενος στο άρθρο 41 παράγραφοι 3 Π.Δ. 99/1977), προκειμένου να απαλλαγεί η επιχείρηση της υποχρεώσεως να καταχωρεί αναλυτικά στην απογραφή τα πάγια στοιχεία.

2.Ειδικότερα, η παράγραφος 2.2.103 του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ορίζει τα ακόλουθα :

Από το μητρώο παγίων στοιχείων, οι λεπτομέρειες και ο τρόπος τηρήσεως του οποίου αφήνονται στην κρίση της οικονομικής μονάδας, πρέπει να προκύπτουν τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία :

Τα στοιχεία που εξατομικεύουν το είδος του πάγιου (ονοματολογία και διακριτικά στοιχεία).

Τα στοιχεία της λογιστικής του εντάξεως (τίτλοι και κωδικού αριθμοί του πρωτοβάθμιου και του λογαριασμού της τελευταίας βαθμίδας).

Η αιτιολογία και τα σχετικά στοιχεία κτήσεως, η αρχική αξία κτήσεως και οι μεταβολές αυτής προσθήκες, βελτιώσεις, μειώσεις).

Ο τόπος εγκαταστάσεως ή ο τρίτος στις εγκαταστάσεις του οποίου τυχόν βρίσκεται.

Η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε η χρησιμοποίηση ή λειτουργία του, καθώς και η ημερομηνία που τυχόν τέθηκε σε αδράνεια. Η τυχόν κτήση του με ευεργετική φορολογική διάταξη.

Ο κωδικός αριθμός της τελευταίας βαθμίδας του λογαριασμού αποσβέσεων.

Οι λογισμένες αποσβέσεις (συντελεστής και ποσά) και τα στοιχεία της λογιστικής τους εγγραφής (α/α παραστατικού, ημερομηνία), καθώς και οι αντιλογισμένες αποσβέσεις, π.χ. σε περίπτωση πώλησεως ή καταστροφής.

Τα στοιχεία και η αιτία του τερματισμού της παραγωγικής του ζωής (π.χ. εκποίηση, διάλυση ή καταστροφή).

Για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων δυσχερειών, παρέχεται η δυνατότητα τηρήσεως του μητρώου παγίων κατά ομάδες ομοειδών πάγιων στοιχείων (π.χ. πάγια στοιχεία του λογαριασμού 14 που κτήθηκαν κατά τη διάρκεια του αυτού μήνα παρακολουθούνται σε μία ατομική μερίδα) με την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο, όταν κρίνεται αναγκαίο (π.χ. κατά την απογραφή ή την πώληση), θα είναι δυνατό να εξατομικεύεται.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΑΓΙΩΝ

8.2.Είδος παγίου (ονοματολογία και διακριτικά στοιχεία) :

κωδικός και τίτλος δευτεροβάθμιου ή τριτοβάθμιου λογαριασμού.
κωδικός και τίτλος λογαριασμού τελευταίας βαθμίδας (ο κωδικός θα είναι και ο αριθμός μητρώου).

Τόπος εγκαταστάσεως.

Ημερομηνία ενάρξεως χρησιμοποίησεως του παγίου.

Πηγή χρηματοδοτήσεως για την απόκτηση του παγίου.

Υπαγωγή του σε ευεργετική φορολογική διάταξη.

Στοιχεία (ημερομηνία, τιμολόγιο πώλησεως ή πρακτικό διαλύσεως ή καταστροφής κλπ) και αιτία τερματισμού της παραγωγικής του χρησιμοποίησεως (εκποίηση ή εισφορά σε άλλη εταιρεία, διάλυση ή καταστροφή).

Λοιπές χρήσιμες πληροφορίες.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

8.3. Η αξία του πάγιου εξοπλισμού (δηλαδή των ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων), οποιασδήποτε οικονομικής μονάδας, υπόκειται σε συνεχή βαθμιαία μείωση, οφειλόμενη :

Σε φθορά, που καλείται λειτουργική φθορά και προέρχεται από τη χρησιμοποίηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ως μέσων δράσεως της οικονομικής μονάδας (παραγωγή προϊόντων ή υπηρεσιών),

Σε φθορά, που καλείται χρονική φθορά και προέρχεται από την πάροδο του χρόνου και μόνο.

Σε οικονομική απαξίωση, προερχόμενη από τις συνεχείς επιστημονικές και τεχνολογικές προόδους που στην εποχή μας χαρακτηρίζονται από ταχύτατο ρυθμό οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την κατασκευή προηγμένης τεχνολογίας νέων αποδοτικότερων μηχανημάτων, μα τα οποία παράγονται προϊόντα ή υπηρεσίες χαμηλότερου κόστους ή βελτιωμένης ποιότητας, με συνέπεια την πρόωρη αχρήστευση του πάγιου εξοπλισμού (δηλαδή προτού φθαρεί από τη χρησιμοποίησή του ή την πάροδο του χρόνου). Αυτή η πρόωρη αχρήστευση πάγιου εξοπλισμού πολλές φορές προέρχεται και από την αλλαγή της μόδας, εξαιτίας της οποίας τα παραγόμενα προϊόντα δεν αγοράζονται πλέον από τους καταναλωτές.

Η ανωτέρω βαθμιαία μείωση της αξίας του πάγιου εξοπλισμού της επιχειρήσεως, συνεπάγεται και τη βαθμιαία ισόποση μείωση της περιουσίας της, η οποία όμως αποκαθιστάται με το μηχανισμό των αποσβέσεων του πάγιου εξοπλισμού και έτσι η περιουσία παραμένει τελικά ανέπαφη και η επιχείρηση δύναται να διαθέτει τα χρηματικά πόσα που συγκεντρώνονται με τον μηχανισμό των αποσβέσεων και να αντικαθιστά έγκαιρα τα επιμέρους πάγια περιουσιακά της στοιχεία, γιατί πασιφανές είναι ότι διαφορετικά, δηλαδή δίχως την έγκαιρη αντικατάσταση του πάγιου εξοπλισμού, η επιχείρηση δε θα δύναται να συνεχίσει την παραγωγική της δράση. Συνεπώς, η κατ'έτος διενέργεια αποσβέσεων του πάγιου εξοπλισμού, που να καλύπτουν οπωσδήποτε την μείωση της αξίας του από τα προαναφερθέντα αίτια, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιβίωση της επιχείρησης.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία :

- ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΙΝΗΣ & ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΙΜΑΣ «κώδικας βιβλίων και στοιχείων» Α' Τόμος. Αθήνα 1998.
- Δ.Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ. «Λογιστικά κοστολόγηση φοροτεχνικά, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.» Θεσσαλονίκη 1995-1996.
- Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ «Σύγχρονη Γενική Λογιστική » Α' Τόμος
- ΚΟΝΤΑΚΟΣ Γ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ «Γενική Λογιστική », Έλλην.2006
- Ν.Χ.ΤΟΤΣΗΣ «Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό Λογιστικής »
- «ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ» Εκδότης-Διευθυντής ΤΖΑΝΕΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. ΑΘΗΝΑ.
- ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΙΝΗΣ & ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΙΜΑΣ «κώδικας βιβλίων και στοιχείων» Β' Τόμος. Αθήνα 1998.

Πηγές στο Διαδίκτυο :

- www.taxheaven.gr
- www.e-forologia.gr
- www.logistiko.com
- www.reporter.gr
- www.supportonline.gr
- www.econ.uoi.gr